

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

ANALÝZA PRODUKTU ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Autor práce: Petra Gajdošová
Studijní obor: Management a marketing služeb – finanční služby
Forma studia: Kombinovaná
Vedoucí práce: Ing. Petra Jílková, Ph.D
Katedra: Katedra managementu a marketingu služeb

2014

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Ing. Petře Jílkové, Ph.D za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

GAJDOŠOVÁ, P. *Analýza produktu životní pojištění : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2014. 73 s.
Vedoucí bakalářské práce : Ing. Petra Jílková, Ph.D.

Klíčová slova: analýza, pojistné, pojišťovna, volba produktu, životní pojištění

Bakalářská práce se zabývá analýzou produktu životního pojištění, které patří na českém pojistném trhu k již běžným produktům. Poskytuje lidem na jedné straně pojistnou ochranu v případě, že dojde k nepříznivým životním událostem, na druhé straně může zajistit i zhodnocení vložených prostředků.

Cílem práce je porovnat produkty tří pojišťoven, a to Kooperativy pojišťovny, a. s., ING Životní pojišťovny N. V. a ČSOB Pojišťovny, a. s. a v oblasti investičního životního pojištění u vybraných skupin obyvatel. Práce ukáže na výhody a nevýhody těchto produktů pro klienty, poukáže na shody a neshody jednotlivých parametrů u vybraných pojišťoven a výsledkem bude doporučení vhodného produktu pro danou modelovou skupinu.

ABSTRACT

GAJDOŠOVÁ, P. *Analysis of a Life Assurance Product: Bachelor's Thesis.*
České Budějovice : College of European and Regional Studies, 2014. 73 p. Bachelor's
Thesis Supervisor: Ing.Petra Jílková, Ph.D.

Key words: analysis, premium, insurance company, product selection, life
assurance

The Bachelor's Thesis deals with the analysis of a life assurance product, which ranks among products commonly available in the Czech market. The life assurance product provides the clients, on the one hand, with the insurance cover in the case of misfortunes, and on the other hand, it may provide for the invested means appreciation as well.

The purpose of the thesis is to compare the products offered by three insurance companies, specifically Kooperativapojišťovna, a. s., ING Životnípojišťovna N. V. and ČSOB Pojišťovna, a. s. in the field of investment life assurance in selected target groups of clients. The thesis will present both the advantages and disadvantages of such products for the clients together with the conformities and non-conformities concerning individual parameters with the selected insurance companies and the conclusion will be a recommendation of the product suitable for the selected model group of clients.

Obsah

ÚVOD.....	8
CÍLE A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE.....	10
1 ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	12
1.1 Historie pojištnictví	13
1.1.1 Prvopočátky pojištnictví na území dnešní České republiky.....	15
1.2 Význam životního pojištění	17
1.3 Charakteristika životního pojištění	19
1.4 Produkty životního pojištění.....	21
1.4.1 Pojištění pro případ smrti.....	21
1.4.2 Pojištění pro případ dožití	22
1.4.2.1 Věnové pojištění	22
1.4.2.2 Důchodové pojištění	23
1.4.3 Smíšené životní pojištění.....	24
1.4.4 Investiční životní pojištění.....	25
1.4.5 Pojištění pro případ úrazu nebo nemoci	25
1.4.5.1 Připojištění invalidity	26
1.4.5.2 Pojištění pro případ smrti následkem úrazu.....	27
1.4.5.3 Pojištění pro případ trvalých následků úrazu	27
1.4.5.4 Denní odškodné / pojištění doby nezbytného léčení	28
1.4.5.5 Připojištění vážných chorob.....	28
1.4.5.6 Pojištění denní dávky při hospitalizaci v nemocnici.....	29
1.4.5.7 Pojištění pracovní neschopnosti	29
1.4.5.8 Pojištění dlouhodobé péče	29
1.5 Instituce na ochranu pojištěných.....	30
1.6 Daňové výhody životního pojištění.....	30
1.6.1 Daňové výhody životního pojištění pro fyzické osoby	31
1.6.2 Daňové výhody životního pojištění pro zaměstnavatele	32
2 CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH POJIŠŤOVEN A JEJICH PRODUKTŮ	33
2.1 Kooperativa, pojišťovna, a.s.	35
2.2 Investiční životní pojištění PERSPEKTIVA	37

2.3	ING Životní pojišťovna N.V., pobočka pro Českou republiku.....	39
2.3.1	Investiční životní pojištění ZFP Život +	40
2.4	ČSOB Pojišťovna, a. s.	42
2.4.1	Investiční životní pojištění ŽIVOT +	43
3	ROZDĚLENÍ OBYVATEL DO SKUPIN	46
3.1	Děti – školka, základní škola – věk do 15 let	46
3.2	Studenti středních a vysokých škol – věk do 26 let	46
3.2.1	Mladiství po studii a rodiny s dětmi ve věku 27 – 39 let	46
3.3	Rodiny s odrostlými dětmi ve věku 40 – 55 let.....	47
3.4	Starší občané před důchodem ve věku 55 – 67 let	47
3.5	Senioři – důchodový věk.....	47
4	ANALÝZA A KALKULACE VYBRANÝCH MODELOVÝCH SKUPIN.....	49
4.1	Modelový příklad 1	50
4.2	Modelový příklad 2	52
4.3	Modelový příklad 3	56
5	VÝBĚR VHODNÉHO PRODUKTU	59
5.1	Modelový příklad 1	59
5.2	Modelový příklad 2	62
5.3	Modelový příklad 3	66
	ZÁVĚR.....	69
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	70

ÚVOD

Téma bakalářské práce je zaměřené na analýzu produktu životní pojištění. Každodenní život s sebou přináší velké množství rizik a lidé stále častěji pociťují potřebu chránit sami sebe. Nejistota týkající se smrti, úrazů a nehod, nemocí, a s tím spojené finanční problémy, zůstává u každého na vědomé či nevědomé úrovni. Tyto obavy mohou být eliminovány právě pojištěním, které může zabezpečit občanům právo na výplatu peněžních prostředků k úhradě potřeb a nabízí možnost zmírnit následky určité pojistné události poskytnutím finanční náhrady.

Cena lidského života je nevyčíslitelná a každý se svým životem zachází jinak. Výstižný úryvek v této souvislosti lze nalézt v knize *Život jako riziko aneb Zásady pojišťování životních rizik* od Dušana Šídla „*Někteří lidé rádi riskují. Jiní se riziku vyhýbají. Někdo slézá osmitisícovky nebo se pustí sám na jachtě kolem světa, jiný se cítí nesvůj, jakmile má přejít křižovatku na cestě domů z milovaného, poklidného úřadu, kde jediným vzrušením je každoroční návštěva auditora. Přesto pro všechny bez rozdílu platí, že život je riziková záležitost*“.¹

V dnešní době se používají různé praktiky a reklamy, jak dostat produkty životního pojištění do povědomí lidí, např. prostřednictvím médií, pracovníků bank i pošt, finančních poradců, informativními letáky ve schránkách apod. Často se bohužel jedná o reklamy klamavé s cílem nalákat zákazníka do svých řad, a to i za cenu nepřesné nebo neúplné informace. Příkladem může být slogan „*Uzavřením životní pojištění ušetříte 12 000,- Kč*“.² Někoho může tento úryvek rozesmát a pobavit, jiného urazit nebo rozzlobit, další zamíří do nejbližší pojišťovny a produkt si sjedná, jelikož psanému textu důvěřuje, i když mu vlastně správně nerozumí. Vždy záleží na finanční gramotnosti jednotlivce, jak s takovou informací naloží. Je třeba si umět vybrat z široké škály produktů co nejlépe, což může znamenat pro řadu lidí problém. Dnešní populace se ve světě financí neorientuje samostatně, jedná se aktuální problém. Pozitivem je, že nikdy není pozdě na to, začít se v tomto směru vzdělávat, v opačném případně nezbyde

¹ ŠÍDLO, D. *Život jako riziko aneb Zásady pojišťování životních rizik*. Praha : Aladin Agency a Ing. Dušan Šídlo, 2010. 9 s. ISBN 978-80-904345-1-6.

² Proč klamavá reklama pojišťovnam a bankám vychází [online]. 2014 [cit. 2014-03-15]. Dostupné z WWW: <http://finance.idnes.cz/proc-klamava-reklama-pojistovnam-a-bankam-prochazi-f8d-poj.aspx?c=A071023_114149_fi_osobni_dku>.

nic jiného, nežli se obrátit na finančního specialistu s důvěrou a vírou, že jim poradí správně.

Na trhu je nepřeberné množství produktů nabízejících klientovi životní pojištění a umět si vybrat produkt ušitý přímo na míru, může zabrat spoustu času, sil a energie, pakliže tedy výběr pojištění nechce dotyčný podcenit. Je třeba si umět odpovědět na nejdůležitější otázky typu, co je od produktu očekáváno a co má pojištění řešit, v neposlední řadě, kolik to celé bude stát.

Téma životního pojištění patří k nedílné součásti našeho života. Z hlediska rodinných financí se jedná především o snahu zamezení dopadů nečekaných událostí na životní úroveň. Může se přirovnat k padáku, který když není k dispozici ve správný okamžik, již nikdy třeba nebude.

Cíle a metodika bakalářské práce

Cílem bakalářské práce je výběr vhodného pojistného produktu a jeho optimální nastavení třem vybraným skupinám klientů. K dosažení hlavního cíle jsou stanoveny dílčí cíle: charakteristika pojistného trhu, jeho historie, význam, daňové výhody plynoucí ze životního pojištění, porovnání vybraných institucí, průzkum trhu a jeho vyhodnocení. Produkty jsou popsány po stránce teoretické a následně na bázi modelových příkladů jsou specifikovány a použity konkrétní pojistné produkty u vybraných pojišťoven.

Bakalářská práce je rozdělena do 5 kapitol. První 3 kapitoly jsou zaměřené na teoretické vymezení produktu životního pojištění. Cílem je analýza domácích a zahraničních odborných knih a publikací.

Kapitola první popisuje historii pojišťovnictví od vzniku životního pojištění až po současnost. Dále se zaměřuje na význam životního pojištění a charakterizuje a člení pojistné produkty životního pojištění po stránce teoretické. Další podkapitolou jsou informace související k možnosti uplatnění daňových výhod spojených s platnou pojistnou smlouvou a v neposlední řadě jsou uvedeny instituce na ochranu pojištěných.

Ve druhé kapitole jsou představeny konkrétní produkty životního pojištění u vybraných komerčních pojišťoven na českém pojistném trhu. Pro porovnání byly vybrány pojišťovny ING, ČSOB a Kooperativa Jsou zde uvedené základní parametry jednotlivých pojišťoven a jejich produktů.

Ve třetí kapitole je populace segmentována do 6 hlavních skupin, navazuje jejich stručný popis a poté úvaha, jaký produkt je pro danou skupinu vhodný a proč. Na konci kapitoly je uveden podíl zastoupení jednotlivých skupin na území České republiky. Údaje jsou získané a vypočítané ze zdrojů sekundárních dat. Pro lepší přehled jsou data znázorněny pomocí tabulky a vytvořeného grafu.

Následují 2 kapitoly analytické, které pracují s vybranými segmenty klientů a vybranými produkty. V čtvrté kapitole jsou popsány 3 modelové skupiny napříč populací. V práci jsou namodelovány životní rizika a jejich pojistné částky a dále jsou pak porovnávány mezi pojišťovnami navzájem.

Pátá kapitola se zabývá rozbořem výsledků analýzy z předchozí kapitoly. Pro každou skupinu zvlášť jsou zde porovnávány finanční náklady celkového minimálního

pojistného a zároveň jednotlivých životních rizik u vybraných pojišťoven. Na základě vyhodnocení potřeb modelových příkladů je doporučen výsledný produkt.

1 ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

„Proti narození a smrti není léku. V mezidobí zachovej radost.“ (Santayana)

Pojišťovnictví je mimořádně důležitým odvětvím každé tržní ekonomiky a jeho funkce je v moderním, demokratickém státě s tržní ekonomikou nezastupitelná.³

Zákon 277/2009 Sb. o pojišťovnictví ve znění pozdějších předpisů rozlišuje pojištění na životní a neživotní.⁴

Mezi neživotní pojištění patří pojištění majetku, úrazové pojištění osob, pojištění léčebných výloh a pojištění odpovědnosti za škodu. Životní pojištění je často sjednáváný produkt v České republice. Jedná se o smluvní vztah mezi pojišťovnou a vlastníkem a smyslem je ochrana jednotlivců a jeho rodinných příslušníků před finančními důsledky různých nahodilých životních událostí. Pro občana jde o rozhodování na mnoho let dopředu, tudíž pro něj není jednoduché se snadno a rychle rozhodnout, jaký produkt zvolit.

Tab. 1 – Statistika vývoje pojistného trhu v ČR – srovnání let 2013 a 2012⁵

Rozdělení pojištění	Leden – prosinec rok 2013 v tis. Kč.	Leden – prosinec Rok 2012 v tis. Kč.
Smluvní pojištění v ČR celkem	113 986 370	113 843 961
z toho životní pojištění	46 442 636	46 273 376
z toho neživotní pojištění	67 543 734	67 570 584

³ ČEJKOVÁ, V. *Pojistný trh*. Praha : Grada Publishing, 2010. 39 s. ISBN 80-247-0137-5.

⁴ ČESKO. Zákon č. 277/2009 Sb. o pojišťovnictví [online]. 2014. Dostupné z WWW: <<http://zakony-online.cz/?s126&q126=all>>.

⁵ Statistiky – vývoj pojistného trhu [online]. 2014 [cit. 2014-01-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.cap.cz/statistics.aspx>>.

1.1 Historie pojišťovnictví

Historie pojišťovnictví má dlouhou tradici. První důkazy o existenci různých druhů životního pojištění a pojištění majetku máme už ze starověku, kdy vzniká potřeba pomoci a ochrany nahodilých událostí. Původní filozofie pojištění byla tedy pomoc v nouzi. Tato myšlenka se postupně vytrácela.⁶

První dochované doklady o pojištění pocházejí z Egypta z období 2500 před n. l.. Jednalo se o smlouvy kameníků vytesané do pyramidy, ve které se zavázali, že budou pravidelně platit příspěvky, z nichž pak mohou být vyplaceny výdaje spojené s pohřbem některého z nich.

V Babylónské říši, v době přibližně 2000 let před n. l., za vlády krále Chammurabiho, který zavedl první zákonnou právní úpravu týkající se pojištění a nechal ji vytesat na sloup před svým palácem, se dochovaly záznamy na hliněných destičkách o sdružení majitelů velbloudů, které zabezpečovalo své členy proti ztrátám, které s sebou přinášelo provozování obchodu a dopravy pomocí karavan. Charakteristickým rysem této doby je skutečnost, že šlo většinou o formu vzájemné pomoci, nikoliv o tvorbu zvláštního fondu na úhradu škod. Paradoxem je, že takovéto vzájemné dohody neuzavírali jen vážení obchodníci a rejdaři, ale i piráti.⁷

Ve staré Indii, v době asi 1000 let před n. l. existovalo pojišťování úvěru u určité kasty obchodníků. Staří Féniciáné vymysleli jakési dopravní pojištění lodí i nákladů.

V Athénách se z let 450 - 367 př. n. l. dochovala zmínka o určitém sociálním pojištění, kterým byli odškodňováni občané zmrzačení v bojích za vlast. Jednalo se o zakládání fondů s pravidelným ročním příspěvkem. Tato všechna tvrzení však nejsou přesně doložena. První přesně důkazy o existenci životního pojištění pocházejí ze starověkého Říma, kde u kulturních národů vznikala různé sociální zařízení, která se dají považovat jako předchůdce životních a majetkových pojištění.

Koncem 10. století se rozvíjel námořní obchod ve středomoří. Vzhledem k riskantní lodní dopravě a stavební nedokonalosti lodí se rozvíjelo námořní pojištění. Existovala tzv. námořní půjčka, což byla vlastně kombinace pojištění a úvěru. Obchodník si při přepravě zboží vzal námořní půjčku ve vyšší ceny zboží. Pokud loď

⁶ ČEJKOVÁ, V., ŠEDOVI, J., ČAPKOVÁ, D. *Pojišťovnictví*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2001. 7 s. ISBN 80-210-2574-8.

⁷ Historie pojišťovnictví [online]. 2014 [cit. 2014-01-05]. Dostupné z WWW: <http://www.aquelcredit.cz/1500/Historie_pojistovnictvi.pdf>.

s nákladem doplula do místa určení, obchodník vrátil vypůjčený obnos s vysokými úroky - až 36 %. V případě, že obchodník zboží nedopravil, půjčku nevracel.⁸

Na přelomu 11. a 12. století se v Evropě nerozvíjel pouze trh. S rozvojem řemesel a obchodu začaly vznikat větší skupiny. Utvářely se různé rodinné svazky, nazývané gildy. Z nich postupně vzešly řemeslnické cechy, jejichž význam se udržel do 18. století. Byly založeny na vzájemné pomoci hlavně proti následkům požáru.

V období 14. – 18. století měla námořní doprava stále velký význam. První pojistná smlouva byla podepsána v italské Pise 13. 4. 1379 a zahajuje éru námořního pojištění a s tím související rozvoj námořního práva, především v Benátkách a Janově. V šestnáctém století se zrodilo životní pojištění, jak jej známe dnes. První zaznamenaná životní pojistka byla uzavřena 18. června 1583. Jednotlivci mohli uzavírat životní pojistku na kohokoliv, např. na vojáky odcházející do války, s nadějí, že osoba zemře a majitel pojistky rychle zbohatne. Roku 1708 bylo zakázáno sázet na válku a roku 1774 byl zaveden pojem pojistný zájem. Koncem 17. století se světovým centrem námořního pojištění stal Londýn, konkrétně v roce 1687 kavárna Edwarda Lloyda, kde si kupci, obchodníci a makléři vyměňovali informace. K tomuto účelu byla využívána i po jeho smrti. V roce 1720 se kavárna změnila na prostory pro spolek samostatných upisovatelů. V roce 1769 byl skupinou obchodníků a makléřů založen New Lloyd's Coffee House, který převzal úkoly „původního“ Lloydů.

⁸ DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. Praha : Ekopress, 2009. 178 s. ISBN 978-80-86929-51-4.

1.1.1 Prvopočátky pojišťovnictví na území dnešní České republiky

Tradice českého pojišťovnictví se datuje od konce 17. století. Největším nebezpečím v období habsburské monarchie byl požár, protože většina domů byla dřevěná a v domácnostech se používal otevřený oheň. První řádná požární pojišťovna vznikla v Hamburku roku 1676 jako "Generální požární pokladna". V roce 1777 byla zřízena pojišťovna proti škodám z ohně na polních zásobách, nábytku, náradí a dobytka. Neměla však dlouhého trvání a brzy zanikla. Po roce 1822 zahájily činnost na českém území dvě „zahraniční“ pojišťovny se sídlem ve Vídni a Terstu⁹, konkrétně v roce 1832 otevřela svou pobočku v Praze Generali.

Předchůdkyně dnešní největší pojišťovny na českém trhu, České pojišťovny, byla založena v roce 1827 pod názvem Císařsko-královský privilegovaný pojišťující ústav. Tato pojišťovna začala provozovat požární pojištění nemovitostí, později se přejmenovala na První českou vzájemnou pojišťovnu a od roku 1864 nabízela také pojištění movitostí a krupobitní pojištění. Pojišťovna vstoupila do období samostatné Československé republiky nejen s vynikající pověstí seriózní společnosti, ale také s významnými aktivy ve formě např. nemovitostí. Jednalo se o komplex budov v Praze, dále filiálky v Olomouci, Bratislavě, Plzni a hlavní zastupitelství v Českých Budějovicích.¹⁰ Roku 1881 zaplatila pojišťovna za škodu způsobenou požárem Národního divadla téměř 300 tisíc zlatých. Obdobný ústav vznikl téměř současně v Brně. Jeho původní název se změnil na Moravskoslezskou vzájemnou pojišťovnu. V roce 1869 byla v Praze založena první česká Vzájemná pojišťovací banka a v roce 1872 se datuje vznik První české zajišťovny, a.s.

Pojišťovny nepřestaly vznikat ani na počátku 20. století, k určitému útlumu došlo v době protektorátu za 2. světové války. Přesto byl počet fungujících pojišťoven velký, v roce 1945 bylo na našem území celkem 733 pojišťovacích organizací různého typu, ke konci tohoto roku byl ale jejich počet na základě Dekretu prezidenta ze dne 24. 10. 1945 zredukován v procesu zestátnění. Na několik desetiletí pak došlo k přerušení tržního vývoje v této oblasti. Některé zahraniční reprezentace opustily území Československa, například Generali pojišťovna. Od 1. 1. 1947 bylo v Československu vytvořeno pouze pět pojišťoven, národních podniků.

⁹ Historie pojišťovnictví, jeho vývoj a význam [online]. 2014 [cit. 2014-01-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.financnivzdelavani.cz/webmagazine/page.asp?idk=394>>.

¹⁰ MARVAN, M., CHALOUPECKÝ, J. *Dějiny pojišťovnictví v Československu 2. díl*. Praha : Česká pojišťovna a.s., 1993. 49 s. ISBN 80-88739-01-2.

Po únoru 1948 byl zformován pouze jeden ústav, Československá pojišťovna, národní podnik. K rozbití jejího monopolního postavení došlo až po více než dvaceti letech. V roce 1990 byl přijat Zákon o pojišťovnictví, a tím byly vytvořeny podmínky pro obnovení pojistného trhu. Monopol České státní pojišťovny se změnil na právní úpravu akciové společnosti. Byly zakládány další pojišťovny. Po vstupu České republiky do Evropské unie se české pojišťovnictví vyvíjí v souladu s normami EU a pojišťovny začaly nabízet větší množství pojistných produktů. Pojišťovnictví ČR se v roce 2004 stalo součástí Jednotného evropského pojišťovacího trhu.¹¹

Od roku 1991 se postupně navyšoval počet pojišťoven až do současnosti, kdy působí na trhu celkem 36 pojišťoven.

Tab. 2: Počet pojišťoven v letech 1991 - 2000¹²

Počet pojišťoven	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
	3	12	20	27	35	35	40	41	42	41

Tab. 3: Prvních 10 pojišťoven v ČR podle předepsaného pojistného za rok 2000¹³

Pojišťovna	Předepsané pojistné v tis. Kč	Tržní podíl v %
Česká pojišťovna a.s.	26 910 331	38,12
Kooperativa	11 991 077	16,99
Allianz	6 252 941	8,86
IPB	6 153 284	8,72
ING Nationale-Nederlanden	4 018 863	5,69
ČS-Živnostenská pojišťovna	3 021 868	4,28
Komerční pojišťovna	1 923 148	2,72
Generali	1 743 778	2,47
Česko-rakouská pojišťovna /nyní Uniqa/	1 258 485	1,78
První americko-česká pojišťovna	1 198 988	1,7

¹¹ DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. Praha : Ekopress, 2009. 23 s. ISBN 978-80-8692-951-4.

¹² ČEJKOVÁ, V. *Pojistný trh*. Praha : Grada Publishing, 2010. 51 s. ISBN 80-247-0137-5.

¹³ ČEJKOVÁ, V. *Pojistný trh*. Praha : Grada Publishing, 2010. 46 s. ISBN 80-247-0137-5.

1.2 Význam životního pojištění

Potřeba krýt rizika má velký význam, jak v mladém věku, tak ve starším i důchodovém. Produkty životního pojištění splňující tuto potřebu, jsou dnes stále více uznávány, vyhledávány a klade se na ně větší význam.¹⁴

Smyslem životního pojištění je skutečný užitek. Jeho úkolem není zbavit nás strachu z existence životních rizik, ale má nahradit chybějící finanční ztrátu příjmu. Nedochází-li ke ztrátě příjmu, není moudré se pojišťovat. Pojistit se proti všem možným životním rizikům je drahé řešení, optimální životní pojištění je produkt vybraný metodou PER /Potřebnost, Ekonomická únosnost, Reaktivita/. Cílem pojištění je zabránit velké finanční katastrofě, na kterou naše finanční rezervy nedostačují. Přijatelná částka investovaná do zajištění rizik by měla odpovídat zhruba 5 % našeho čistého měsíčního příjmu.¹⁵

Životní pojištění je odvětvím pojišťovnictví, které je zaměřeno výlučně na pojistnou ochranu osob nebo jiné události související se životem osob. Pojištění neumí a nemůže vyřešit složité životní situace pozůstalým osobám. Náhodná smrt nebo invalidita živitele rodiny, ať již z důvodu nehody, nebo náhlé nemoci, se může jevit pro společnost jako nepravděpodobná, o to horší mohou být její následky na chod celé domácnosti. Složenky, hypotéku a veškeré náklady spojené např. s výchovou dětí je nutné financovat za jakýchkoli podmínek. Životní pojištění zahrnuje širokou škálu pojistných produktů a v současnosti nabízí kromě možnosti finančního zajištění v případě pojistné události také kombinaci pojištění s různými formami spoření, a tak lidé berou životní pojištění často i jako nástroj spoření.

Vhodně nastavené životní pojištění je tedy smyslem, jak přecházet neočekávaným finančním situacím v případě pojistné události (úmrtí, vážná nemoc, invalidita). Ideálně nastavené pojištění na trhu však neexistuje. Každý z nás má jiné představy a důvody pro uzavření pojistné smlouvy. Je třeba si vybrat produkt, který bude šitý na míru konkrétní osobě a domácnostem, bude cenově přijatelný a hlavně variabilní, aby se dal kdykoli upravit dle konkrétních požadavků klientů.

Životní pojištění by mělo být flexibilní s možností rychlé reakce na změny rizik podle konkrétní životní situace jednotlivých osob, mělo by mít co nejnižší náklady

¹⁴ DAŇHEL, J. *Pojistná teorie*. 2.vyd. Praha : Professional Publishing, 2006. 274 s. ISBN 80-86946-00-2.

¹⁵ ŠÍDLO, D. *Život jako riziko aneb Zásady pojišťování životních rizik*. Praha : Aladin Agency a Ing. Dušan Šídlo, 2010. 17 s. ISBN 978-80-904345-1-6.

spojené s administrativou dané smlouvy. Je vhodné sledovat novinky na trhu pojištění a své pojištění si moci sestavit jako stavebnici.¹⁶

Význam životního pojištění je efektivní hlavně v těchto směrech:

- ✓ **Tlumení inflace** – pojištění je obvykle sjednáváno na delší dobu, v řádech 10 let a více a klient (občan, subjekt) pravidelným placením pojistného odkládá svou spotřebu, což má v zásadě protiinflační charakter.
- ✓ **Výhodné financování investic** – rozhodující část pojistného, které platí klienti pojišťoven je kumulována jako jejich úspory v technických rezervách. Pojišťovna musí zabezpečovat jejich zhodnocování, obezřetně a efektivně hospodařit s jejich aktivy. Pojišťovny investují do různých finančních instrumentů, například do státních dluhopisů, akcií a jiných cenných papírů. V konečném efektu by měl klient své pojistné zhodnotit a získat větší finanční obnos.
- ✓ **Doplňěk státního důchodového pojištění** – v důchodovém věku dostávají lidé od státu finanční odměnu platnou dle státního důchodového systému a tímto finančním doplňkem si zvedají životní úroveň na stáří.
- ✓ **Přínosy pro státní rozpočet** – rozvoj životního pojištění přináší daňové efekty pro státní rozpočet. Lze hovořit o zdanění zisků pojišťoven a o zdanění některých druhů pojistné plnění, respektive rozdílu mezi výší pojistné plnění a zaplaceným pojistným /srážková daň/.¹⁷

¹⁶ ŠÍDLO, D. *Život jako riziko aneb Zásady pojišťování životních rizik*. Praha : Aladin Agency a Ing. Dušan Šídlo, 2010. 19 s. ISBN 978-80-904345-1-6.

¹⁷ KOLEKTIV AUTORŮ. *Životní pojištění*. Praha : GRADA Publishing, 2002. s. 29. ISBN 80-247-0146-4.

1.3 Charakteristika životního pojištění

Pojistný trh, na kterém střetává nabídka s poptávkou, stejně tak jako na jiných trzích, vykazuje téměř shodné základní vlastnosti jen s rozdílem v zaměření. Mezi nejdůležitější subjekty na pojistném trhu se řadí klienty a pojišťovny. Mezi tyto dva subjekty vstupují zprostředkovatelé pojištění, např. makléřské společnosti, pojišťovací agenti a poradci.¹⁸

V životním pojištění jsou sice kryty pouze dvě základní události, a to úmrtí a dožití, ale krytí těchto rizik je kombinováno v různých podobách, proto existuje celá řada druhů a podob životního pojištění.

Základní rozdělení životního pojištění:

- ✓ **Pojištění pro případ úmrtí**, kdy je pojistnou událostí smrt pojištěného, nahodilostí je, kdy smrt nastane.
- ✓ **Pojištění pro případ dožití**, kdy je pojistnou událostí dožití se sjednaného věku nebo události (plnoletost, nástup na vysokou školu, svatba) pojištěným.
- ✓ **Smíšené pojištění pro případ smrti nebo dožití**, kdy jsou tato dvě rizika kombinována.¹⁹

Struktura ceny životního pojištění zahrnuje:

- ✓ **Rizikové pojistné** je určeno k pokrytí pojistného plnění při úmrtí vzniklého nahodilou události v průběhu trvání pojištění.
- ✓ **Pojistné rezervotvorné** slouží k pokrytí pojistných plnění při dožití se sjednaného okamžiku pojištěného. Pojistné se vyplácí vždy až na určité výjimky, kdy se pojistné nevyplácí.

¹⁸ DUCHÁČKOVÁ, E. DAŇHEL, J. *Teorie pojistných trhů*. 1. vyd. Praha : Professional Publishing, 2010. 40 s. ISBN 978-80-7431-015-7.

¹⁹ DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. Praha : Ekopress, 2009. 114 s. ISBN 978-80-8692-951-4.

- ✓ **Kalkulované správní náklady** slouží k pokrytí nákladů spojených se správou životního pojištění.²⁰

Pojistné v životním pojištění může být sjednáno v pojistné smlouvě jako:

- ✓ **Pojistné jednorázové**, které je zaplacené najednou při uzavření pojistné smlouvy.
- ✓ **Běžné pojistné** se platí vždy na začátku dohodnutých období (měsíčně, čtvrtletně, pololetně, ročně).²¹

Uzavřením životního pojištění může pojištěný zabezpečit obmyšlenou osobu, kterou uvede do smlouvy. Obmyšlenou osobou může být kdokoli, nemusí to být příbuzný, ale třeba i kamarád, kolega či jiný „člověk z ulice“. Je také možné si určit i více obmyšlených osob a určit procento výplaty každé konkrétní osobě.

Ve smlouvě je předem dohodnuta výše pojistné částky. Určuje si ji pojištěný sám dle svých finančních možností a potřeb. Je možné pojistné částky v průběhu pojištění měnit, případně uzavírat i další pojistné smlouvy u jiných pojišťoven. Limit pojistné částky si určuje pojišťovna, obvykle se jedná o desetinásobek ročního příjmu pojištěného.

Při uzavírání pojistné smlouvy je posuzován zdravotní stav pojištěného. Zájmem každé společnosti je sjednání životního pojištění pro zdravého klienta. Klient je povinen vyplnit dotazník týkající se jeho zdravotního stavu pravdivě a zodpovědně. Následně pojišťovna vyhodnotí, zda není nutné doplnit dotazník o aktuální lékařskou prohlídku. Pojišťovna má právo pojištěnému stanovit do pojistné smlouvy omezení, která jsou označována za vyluku z pojistných podmínek. V případě, že nastane pojistná událost, která souvisí s některou z uvedených výluk z pojištění, může pojišťovna odmítnout uhradit pojistné plnění nebo snížit výši vypláceného pojistného plnění.

U životního pojištění je několik tarifních parametrů, a to vstupní věk pojištěného, pojistná doba, doba placení pojistného a druh pojistné události.²²

²⁰ KOLEKTIV AUTORŮ. *Životní pojištění*. 1. vyd. Praha.: GRADA Publishing, 2002, 35 s. ISBN 80–247–0146–4.

²¹ DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. Praha : Ekopress, 2009, 110 s.. ISBN 978-0-8692-951-4.

1.4 Produkty životního pojištění

1.4.1 Pojištění pro případ smrti

Označuje se často jako rizikové životní pojištění a pojistnou událostí je smrt pojištěného v době platnosti pojistné smlouvy. Obvykle lze sjednat do věku 70, někdy až 80 let. Účelem výplaty pojistného plnění je obvykle zabezpečení pozůstalých pojištěné osoby, dále to může být úhrada závazků pojištěného, úhrada nákladů v souvislosti s úmrtím a pohřbem apod. Výše pojistného závisí na pojistné částce, vstupním věku pojištěného a jeho zařazení do rizikové skupiny určené dle výkonu povolání a zdravotního stavu.²³

Základní rozdělení podle způsobu sjednání pojistné doby:

- ✓ **pojištění pro případ smrti dočasné**

- ✓ **pojištění pro případ smrti trvalé**

Základní rozdíl mezi těmito dvěma druhy spočívá v tvorbě technických rezerv. U trvalého pojištění smrti se jedná o doživotní pojištění, pojistné se vyplácí vždy v okamžiku pojistné události, a tudíž se musí vytvořit rezerva.

Dočasné pojištění smrti je pojištěním rizikovým a rezerva pojistného plnění se zde netvoří. Pojistná částka se vyplácí pouze v případě smrti pojištěného, pokud k ní dojde v průběhu pojistné doby. Po jejím skončení však k žádné výplatě nedochází, protože pojištění neobsahuje spořicí složku. Pojištění se sjednává na určitou dobu do určitého věku. Jedná se o pojištění relativně levné. Je výhodné pro zabezpečení rodiny, ale nezabezpečuje samotného pojištěného pro případ potřeby dodatečných příjmů v budoucnosti. Používá se ke krytí úvěrů, především hypotečních. Banky obvykle i toto pojištění vyžadují jako podmínku poskytnutí úvěru.²⁴

²² ČEJKOVÁ, V., ŠEDOVÁ, J., ČAPKOVÁ, D. *Pojišťovnictví*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2001. 49 s. ISBN 80-210-2574-8.

²³ SYROVÝ, P. *Osobní a rodinné finance*. Praha : Grada, 2004. 88-89 s. ISBN 80-247- 1098-6.

²⁴ KOLEKTIV AUTORŮ. *Životní pojištění*. Praha : GRADA Publishing, 2002. 49 s. ISBN 80-247-0146-4.

1.4.2 Pojištění pro případ dožití

Zajišťuje pojištěnému výplatu v pojistné smlouvě dohodnuté částky v případě dožití se stanoveného věku. Částka je buď pojišťovnou garantována a navýšena o případné podíly na zisku nebo je závislá na aktuální hodnotě investičních fondů, do kterých se investuje pojistné.²⁵

1.4.2.1 Věnové pojištění

Dříve bylo nazýváno pojištěním věn, odkud se převzal současný název. Slouží k zabezpečení závislé osoby, dítěte, v první fázi dospělosti. Pojištění se dá uzavřít již od narození a sjednává ho jeden z rodičů, případně oba ve prospěch svého dítěte. Pojištění se nabízí pod různými názvy, např. Rodinné pojištění, Sdružené pojištění mládeže, Svatební pojištění, Stipendijní pojištění. Výplata pojistného plnění může být sjednána jednorázově nebo jako postupná výplata důchodu. Protože je věnové pojištění určeno prvotně na zabezpečení dětí, obvykle nemá pouze podobu pojištění na dožití, ale bývá doplňováno o krytí dalších pojistných nebezpečí. Jedná se zejména o úmrtí rodiče nebo rodičů, kdy v případě pojistné události je vyplácen pozůstalostní důchod pojištěné osobě nebo může být jednorázově vyplacena sjednaná velikost pojistné částky. V případě přiznání plné invalidity jednomu z rodičů dochází obvykle ke zproštění od placení pojistného, čímž je zajištěno pokračování pojištění do konce pojistné doby.²⁶

Časté podoby věnového pojištění:

- ✓ **Stipendijní pojištění**, kdy pojištěným je dítě a pojistné plnění může být jednorázové nebo může být přeměněno na pravidelná výplatní stipendia.
- ✓ **Svatební pojištění**, jehož název vybízí k myšlence, že se jedná o pojištění, u něhož plnění nastane dnem svatby, což by se někdo mohl zaleknout, že k výplatě nemusí dojít nikdy. Není tomu tak, peníze ze svatebního pojištění budou vyplaceny vždy, nejpozději při dožití se určitého věku. Jedná se pouze o marketingový název.²⁷

²⁵ ŠÍDLO, D. *Život jako riziko aneb Zásady pojišťování životních rizik*. Praha : Aladin Agency a Ing. Dušan Šídlo, 2010. s. 129. ISBN 978-80-904345-1-6.

²⁶ DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. Praha : Ekopress, 2009. 117 s. ISBN 978-80-8692-951-4.

²⁷ ŠÍDLO, D. *Život jako riziko aneb Zásady pojišťování životních rizik*. Praha : Aladin Agency a Ing. Dušan Šídlo, 2010. s. 12. ISBN 978-80-904345-1-6.

Pojištěným je tedy dítě a k plnění dojde při dožití se sjednaného věku /obvykle 18 let/ nebo je plnění odloženo do doby, až dojde ke sňatku nebo je požádáno o výplatu.

1.4.2.2 Důchodové pojištění

Jedná se pojištění pro případ dožití se sjednaného věku odlišujícího se především vyplácením pojistného plnění. Pojistnou událostí je dožití se doby stanovené jako počátek výplaty renty. Pojištění slouží klientům, kteří chtějí částečně eliminovat propad příjmů v důchodovém věku, v případě smrti nevyplácí nic.

Podle způsobu určení okamžiku počátku výplatky důchodu se rozlišuje:

- ✓ **Ihned splatný důchod**, kdy pojištěný zaplatí jednorázové pojistné a od následujícího měsíce mu pojišťovna začíná pravidelně vyplácet důchod při postupném dožívání se jednotlivých období věku. Tato podoba dnes není častá.
- ✓ **Odložený důchod** je volbou, kdy po určité, předem stanovenou dobu dochází k platbě pojistného. Klientovo finančních prostředky se tím kumulují a po uplynutí platnosti pojištění se posléze vyplatí pojištěnému. Pojistné lze při splnění podmínek stanovených zákonem odečíst od základu daně.²⁸

Klienti si mohou sjednat některý z uvedených důchodů:

- ✓ **Základní důchod** je doplňkem starobního důchodu vypláceného státním důchodovým pojištěním. Obvykle je vyplácen od dosažení důchodového věku. Pojištěný si může zvolit různé varianty výplaty základního důchodu. Důchod je doživotní, ale pojištěný se může rozhodnout pro zkrácenou dobu výplaty důchodu, např. 5 nebo 10 let. Důchodové splátky jsou pak vyšší. Nebo může přeměnit jednotlivé splátky na jednorázovou výplatu. Další možností je odklad výplaty základního důchodu, např. když pojištěný pokračuje v práci a zdroj

²⁸ DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. Praha : Ekopress, 2009. 116-117 s. ISBN 978-80-8692-951-4.

dodatečných příjmů zatím nepotřebuje. Pozdější důchodové splátky se tím pak zvyšují.²⁹

- ✓ **Dočasný důchod** (invalidní) se vyplácí pojištěnému v případě priznání invalidity 3. stupně z jakéhokoli důvodu od uzavření smlouvy a před splatností základního důchodu.

- ✓ **Důchod pro pozůstalé** slouží pro zajištění příjmů pozůstalých v případě smrti pojištěného, a to až k úmrtí dojde v době placení pojištění nebo již v době výplaty základního důchodu. Výše důchodu závisí na době úmrtí. V případě smrti před vznikem nároku na výplatu základního důchodu je výplata vyšší. V případě smrti po zahájení výplaty základního důchodu je v prvních letech vyplácen důchod ve výši základního důchodu, později pouze 0,5 násobek základního důchodu. Pozůstalí se mohou rozhodnout pro jednorázové plnění místo výplaty základního důchodu.³⁰

1.4.3 Smíšené životní pojištění

Pojišťovna se zavazuje vyplatit sjednanou pojistnou částku ve sjednaný den v případě, že se pojistník tohoto dne dožije, a v případě, že se ho nedožije, pak jde o pojistné plnění ve stejné výši před koncem sjednané pojistné doby ve prospěch obmyšlené osoby. V průběhu vývoje životního pojištění se produkty stávají více variabilní a nabízí více variantnosti. Typické je připojišťování dalších neživotních rizik.³¹ Variantou smíšeného životního pojištění je pojištění dvojice osob, např. manželů, druh a družka, partneři v podnikání, kdy se pojistná částka vyplatí při smrti kohokoliv z pojištěné dvojice, obvykle druhé pojištěné osobě. V případě dožití je pojistná částka vyplacena oběma pojištěným rovným dílem. Výhodou je levnější pojistné oproti tomu, kdyby se pojišťoval každý zvlášť.

²⁹ KOLEKTIV AUTORŮ. *Životní pojištění*. 1. vyd. Praha. GRADA Publishing, 2002. 61 s. ISBN 80-247-0146-4.

³⁰ KOLEKTIV AUTORŮ. *Životní pojištění*. 1. vyd. Praha. GRADA Publishing, 2002. 62 s. ISBN 80-247-0146-4.

³¹ DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. Praha : Ekopress, 2009. 118 s. ISBN 978-80-8692-951-4.

1.4.4 Investiční životní pojištění

Jedná se o historicky nejmladší životní pojištění, které vzniklo jako návrh speciálního typu životního pojištění s podílem na zisku získaného z kmenových akcií.³² Oproti klasickému životnímu pojištění je zde pro klienta výhodná možnost volby, kam budou jeho prostředky investovány. Celé investiční riziko nese tedy klient. Pojistné plnění je dané tržní cenou podílových jednotek klienta v investičních fondech a rozdělením jednotek do různých investičních strategií /např. peněžní fondy, dluhopisové fondy, akciové a smíšené/. Některé fondy jsou sice více rizikové, ale mohou přinést vyšší zhodnocení vkladu, funguje to i naopak, kdy očekávané výnosy budou nižší než ty, které jsou zaručeny v kapitálovém pojištění. I u tohoto pojištění je zaručena výplata pojistné částky v případě smrti. Obvykle je možné ho uzavřít kdykoli mezi 15. až 60. rokem života, sjednává se na určitou dohodnutou dobu nebo do určitého věku. Jedná se o vhodné dlouhodobé pojištění vzhledem ke kolísání investičních fondů. Klienti mohou zvolit rozdělení jejich finančních prostředků do jednotlivých investičních fondů v jakémkoli poměru. Podílové jednotky na úhradu rizikového pojistného pro jednotlivá krytá rizika a na úhradu poplatků za správu pojištění jsou klientovy strhávány v intervalech určených ve smlouvě. O stavu podílového účtu je klient informován výpisem. Na konci pojistné doby obdrží pojistník aktuální hodnotu svých podílových jednotek, a to ve formě jednorázové výplaty nebo formou pravidelného důchodu. V případě smrti pojištěné osoby vyplatí pojišťovna obmyšlené osobě /osobám/ sjednanou pojistnou částku a aktuální hodnotu podílových jednotek.

1.4.5 Pojištění pro případ úrazu nebo nemoci

Jedná se o druh rizikového pojištění, jehož předmětem je tělesné poškození pojištěného náhlými a neočekávanými vlivy. Úrazové pojištění můžeme připojistit k většině životních a důchodových pojištění nebo ho můžeme uzavřít samostatně.³³

³² MAJTÁNOVÁ, A., DAŇHEL, J., DUCHÁČKOVÁ, E., KAFKOVÁ, E. *Pojišťovnictvo Teória a prax*. Praha : Ekopress, 2006. 142 s. ISBN 80-86929-19-1.

³³ MAJTÁNOVÁ, A., DAŇHEL, J., DUCHÁČKOVÁ, E., KAFKOVÁ, E. *Pojišťovnictvo Teória a prax*. Praha : Ekopress, 2006. 145 s. ISBN 80-86929-19-1.

1.4.5.1 Připojištění invalidity

Připojištění invalidity má také svou historii, kdy již před více než 4000 lety v Babylonu existovalo finanční odškodňování údu jedince nebo ve starém Egyptě byl vytvořen systém kompenzace invalidity, který zahrnoval pokuty těm, kteří za způsobení invalidity jinému člověku nesli odpovědnost. Také Muslimové od roku 640 poskytovali dávky lidem, kteří oslepli nebo byli jinak nemocní.³⁴ Invalidita je dlouhodobý nepříznivý zdravotní stav, který vede k absolutní nebo částečné neschopnosti vykonávat svou soustavou výdělečnou činnost, popřípadě nemožnosti přípravy na své budoucí povolání. Nárok na plnění vzniká ve většině případů přiznáním všeobecné invalidity.

V současnosti rozlišujeme 3 stupně invalidity:

- ✓ **invalidita 3. stupně** je vymezena pracovní schopností ve výši 30 %, tzn. pracovní schopnost je snížena o 70 %,
- ✓ **invalidita 2. stupně** je určená pracovní schopností v rozmezí minimálně 50 %, maximálně však 69 %,
- ✓ **invalidita 1. stupně**, kdy je pracovní schopnost snížena nejméně o 35 %, maximálně o 49 %.

Pojišťovny přiznávají nároky na plnění, jestliže je příčinou invalidity úraz nebo nemoc. Záleží na pojištěném, co si ve své smlouvě sjedná a od toho se pak odvíjí výše pojistného, která je v případě nemoci rozhodně dražší. Správné načasování pojištění invalidity by mělo být v době, kdy nám to umožňuje náš příznivý zdravotní stav a finance. Sazba za toto riziko se odvíjí od pohlaví, věku a zařazení klienta do rizikové skupiny dle vykonávané pracovní činnosti. Obecně lze říci, že se vzrůstajícím věkem roste i riziko přiznání invalidity, proto čím je klient starší, tím je pro něj toto riziko při vstupu do pojištění dražší. Statisticky je invalidita následkem nemoci častější než úrazová, i když v médiích se častěji hovoří spíše o katastrofických scénářích spojených se smrtí úrazovou, která je tím více nápadná. Výplata plnění je vhodnější jednorázová než formou důchodu, tím si klient zaručí plnění v plné výši a nemůže se stát, že mu

³⁴ ŠÍDLO, D. *Život jako riziko aneb Zásady pojišťování životních rizik*. Praha : Aladin Agency a Ing. Dušan Šídlo, 2010. 41 s. ISBN 978-80-904345-1-6.

bude důchod časem odebrán v případě již příznivějšího zdravotního stavu. Pro správné nastavení pojistných částek je nutné udělat podrobný rozbor v domácnosti klienta a vzít v potaz, že riziko invalidity může jednotlivci či rodinám zkomplikovat jejich finanční situaci více než smrt pojištěného. Obecně by tedy měly být pojistné částky invalidity vyšší než pojistné částky pro riziko smrti.

1.4.5.2 Pojištění pro případ smrti následkem úrazu

Zvyšuje pojistnou ochranu rodiny v případě úrazové smrti. K plnění se nevyžaduje, aby k úmrtí došlo ihned při úrazu nebo bezprostředně po něm, úraz musí být však příčinou úmrtí. Z celkového počtu úmrtí je zhruba 6 % způsobeno úrazem, přičemž výrazně vyšší podíl má úrazová smrt u mužů (8 %) než u žen (4 %). Je třeba však vyloučit úmyslná sebepoškození, která nepatří mezi pojistné události. Z celkového počtu všech úmrtí tvoří úrazová smrt přibližně pouze 4,5 %. Jedná se o průměrnou hodnotu. Ve věkové skupině mezi 20 – 24 lety jsou dvě úmrtí ze tří způsobena následkem úrazu, ve věku 30 – 34 let je to vyrovnané a v pozdějších letech je poměr již opačný a nadále klesá.³⁵

1.4.5.3 Pojištění pro případ trvalých následků úrazu

Pojišťovna plní v případech, kdy úraz zanechal na pojištěném trvalé následky, příkladem může být nejen funkční ztráta orgánu, ale i omezení její hybnosti. Podle rozsahu poškození plní pojišťovna určité procento ze sjednané pojistné částky. Rozsah trvalých následků stanoví lékař ve spolupráci s odborným pracovníkem pojišťovny.³⁶

V portfoliu pojišťoven si můžeme zvolit pojištění trvalých následků s lineárním nebo progresivním plněním. Lineární plnění je jednodušší a levnější varianta. Při úrazu s tělesným poškozením 50 % je vyplacena přesně polovina sjednané pojistné částky, při 100 % poškození se jedná o plnění v maximální výši. Progresivní forma se různí v plnění vážnějších následků úrazu, kdy je poškození ohodnoceno vyšším procentem. V případě úrazů se stupněm tělesného poškození nižším než 25 % se nezohledňuje žádná progrese, u vyššího stupně tělesného poškození se násobí dvěma a více násobkami, což může znamenat, že u invalidity oceněné ve výši 50 % tělesného

³⁵ ŠÍDLO, D. *Život jako riziko aneb Zásady pojišťování životních rizik*. Praha : Aladin Agency a Ing. Dušan Šídlo, 2010. 92 s. ISBN 978-80-904345-1-6.

³⁶ KOLEKTIV AUTORŮ. *Životní pojištění*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2002. 61 s. ISBN 80-247-0146-4.

poškození se plní ve výši 100 % pojistné částky. Plnění mezi 50 až 75 % se násobí třemi, nad 75 % se násobí čtyřmi. V případě plné invalidity se vyplácí tedy čtyřnásobek pojistné částky. Některé pojišťovny nabízí progresi až ve výši šestinásobku sjednané pojistné částky. Systém progresivního plnění má vliv i na výši výplaty. Pokud nastane více trvalých následků najednou, tělesná poškození se sčítají. Při tělesném poškození 60 % + 10% + 10 % může pojišťovna vyplatit 80 % ze čtyřnásobku pojistné částky nebo 60 % z trojnásobku pojistné částky a 20 % ze základní pojistné částky. Při pojistné částce jeden milion korun vyplatí pojišťovna v prvním případě tři miliony a ve druhém jen dva.³⁷

1.4.5.4 Denní odškodné / pojištění doby nezbytného léčení

Za stanovený počet dní léčení úrazu je vyplaceno plnění, které je uvedeno ve smlouvě jako pojistná částka. Je určena doba, od které se pojistné plnění poskytuje, zpravidla se jedná o minimálně 7 dní, někdy 15 – 29 dní (čím více dní, tím levnější pojistné riziko). Maximální doba léčení jsou uvedena v tabulkách pojišťoven pro jednotlivé druhy úrazů. Výhodou tohoto připojištění je, že po dobu léčení úrazu nemusí být pojištěný v pracovní neschopnosti.

1.4.5.5 Připojištění vážných chorob

Patří sem závažné nemoci, kdy je poškozeno zdraví, které může částečně nebo zcela omezit možnosti člověka generovat finanční příjmy. Plnění nám poté může pomoci zajistit potřebované ošetřování, rehabilitaci nebo z části nahradit chybějící či snížený příjem. Nárok na pojistné plnění nastává určením diagnózy určitých vážných chorob, především: rakovina, infarkt myokardu a náhlé cévní mozkové příhody, selhání ledvin, transplantace životně důležitých orgánů, hluchota, slepota. Seznam se u jednotlivých pojištění liší a může zahrnovat i další diagnózy, např. by-pass, náhradu srdeční chlopně, obrnu apod. Někdy je podmínkou plnění přežití doby jednoho měsíce od pojistné události. Pojišťovny si určují maximální pojistné částky, obvykle 1 000 000 Kč. Výplatou tohoto plnění zpravidla pojištění zaniká nebo je sníženo plnění z hlavního pojištění při dožití se pojistné doby.³⁸

³⁷ ŠÍDLO, D. *Život jako riziko aneb Zásady pojišťování životních rizik*. Praha : Aladin Agency a Ing. Dušan Šídlo, 2010. 102 s. ISBN 978-80-904345-1-6.

³⁸ SYROVÝ, P. *Osobní a rodinné finance*. Praha : Grada, 2004. 99-100 s.. ISBN 80-247- 1098-6.

1.4.5.6 Pojištění denní dávky při hospitalizaci v nemocnici

Slouží ke krytí nákladů při pobytu v nemocnici, například regulativních poplatků, výpadku příjmu nebo také odškodného za pobyt. V pojistné smlouvě je stanovena částka za jeden den, zpravidla ve výši 50 až 2000 Kč. Čekací lhůta je zde prodloužena až na 9 měsíců hlavně proti zneužívání v době těhotenství. Toto pojištění lze sjednat jako pojištění hospitalizace pouze v důsledku úrazu nebo úrazu i nemoci.

1.4.5.7 Pojištění pracovní neschopnosti

Pojistnou událostí je lékařem potvrzená a doložená zpráva o pracovní neschopnosti z důvodu nemoci či úrazu. Podmínkou je, že k pojistné události došlo na území České republiky. Pojištění je možné sjednat osobám s dobrým zdravotním stavem, pojišťovny se zpravidla ve zdravotním dotazníku poptávají, zda není klient v současné době v pracovní neschopnosti, případně jaká je jeho historie v tomto směru. Plnění nastává až od určitého dne probíhající nemoci či úrazu, tuto variantu si klient volí a podle toho se určí i cena pojistného. Zpravidla nastává plnění nejdříve od 15. dne léčby. Jedná se o pojištění poměrně drahé, je třeba zauvažovat, zda nebude lepší zabezpečení formou vytvořené finanční rezervy. Až tehdy, pokud nám finanční majetek nepostačuje ke krytí dlouhodobé pracovní neschopnosti, je vhodné sjednat toto pojištění, a to především v období se zvýšenými pravidelnými výdaji.

1.4.5.8 Pojištění dlouhodobé péče

K pojistnému plnění dochází v případě bezmocnosti, tj. snížení schopnosti pojištěného starat se o sebe nebo svou domácnost. Pojistné plnění by mělo pokrýt zvýšené náklady s tím spojené, případně náklady pobytu v léčebnách, sanatoriích apod. Toto pojištění je u nás nabízeno jen výjimečně.³⁹

³⁹ KOLEKTIV AUTORŮ. *Životní pojištění*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2002. 69 s. ISBN 80-247-0146-4.

1.5 Instituce na ochranu pojištěných

Hlavním institutem, který hájí zájmy klientů pojišťoven, je orgán státního dohledu Česká národní banka a Česká asociace pojišťoven. Posláním asociace je zastupovat, hájit a prosazovat zájmy pojišťoven i jejich klientů ve vztahu k orgánům státní správy, dalším právním subjektům i ve vztahu k zahraničí, a podporovat tak rozvoj pojišťovnictví a pojistného trhu v České republice. Tyto orgány musí kontrolovat dodržování právních předpisů ve vztahu k ochraně spotřebitelů, přijímat a vyřizovat stížnosti ohledně chování pojistitelů ve vztahu k pojištěným, ukládat opatření či sankce v případě zjištěných nedostatků. Vedle toho existují v jednotlivých zemích i další instituce, které se zabývají ochranou pojištěných. Jedná se o institut ombudsmana, komise na ochranu pojištěných působící v rámci asociací pojišťoven. Ombudsman je nezávislý orgán, je jmenovaný parlamentem a jedná mezi zájmy pojištěných a zájmy pojistitelů, řeší vzájemné spory a nedorozumění mezi nimi.⁴⁰

1.6 Daňové výhody životního pojištění

Za určitých, přesně definovaných podmínek, lze náklady na životní pojištění odečíst od daňového základu a snížit tak odvody na daních.

Základní podmínky pro možný odpočet jsou:

- ✓ pojištění je sjednáno minimálně do 60 let věku pojištěnce,
- ✓ pojištění je sjednáno na minimální dobu 5 let,
- ✓ pojištěný musí být stejnou osobou jako plátce pojištění a plátce daně z příjmu,
- ✓ je-li v pojištění zahrnuta i pevná částka na dožití, pak u smluv s pojistnou dobou od 5 do 15 let musí být minimální pojistná částka 40 000 korun a u smluv s pojistnou dobou nad 15 let 70 000 korun. To se netýká smluv u investičního životního pojištění, u kterých limity neplatí,

⁴⁰ DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. Praha : Ekopress, 2009. 201 s. ISBN 978-80-86929-51-4.

- ✓ u důchodového pojištění se za minimální pojistnou částku považuje odpovídající jednorázové plnění při dožití.⁴¹

Dne 1. 1. 2001 nabyl účinnosti zákon č. 492/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Novela zákona o daních z příjmu z roku 2000 znamenala počátek daňového zvýhodnění životního pojištění a to jak na straně zaměstnance, tak i zaměstnavatele. Smlouva životního pojištění musí splňovat určité podmínky, které byly od 1. 1. 2004 novelizovány. Další významná novela týkající se možnosti uplatnění daňových odpočtů nabyla účinnosti den 1. 1. 2008. Záměrem zákona je motivace k tvorbě úspor na stáří.

1.6.1 Daňové výhody životního pojištění pro fyzické osoby

Klient, který platí pojistné na soukromé životní pojištění v daném zdaňovacím období a jeho smlouva splňuje podmínky pro uplatnění daňových výhod, má možnost si odečíst od základu daně pojistné ve výši maximálně 12.000 Kč ročně. Úspora na dani z příjmů může za rok činit v případě 15 %- ní daně až 1.800 Kč. Fyzická osoba může uzavřít více smluv životními pojištění s různými institucemi.⁴²

Tab. 4: Výše roční daňové úspory u životního pojištění⁴³

Měsíční pojistné	Roční pojistné od základu daně	Daň 15 %
300,00 Kč	3 600,00 Kč	540,00 Kč
500,00 Kč	6 000,00 Kč	900,00 Kč
1 000,00 Kč	12 000,00 Kč	1 800,00 Kč

⁴¹ SMRČKA, L. *Osobní a rodinné finance*. Professional Publishing, 2007. 212 s. ISBN 978-80-86946-41-2.

⁴² Daňové výhody [online]. 2014 [cit. 2012-02-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.flex-consulting.cz/sluzby/danove-vyhody/>>.

⁴³ Vlastní zdroj

1.6.2 Daňové výhody životního pojištění pro zaměstnavatele

Jedná se o daňový náklad zaměstnavatele bez ohledu na jejich výši. Podmínkou daňové uznatelnosti je, že poskytování příspěvku na soukromé životní pojištění musí být dohodnuto buď v individuální smlouvě uzavřené mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, kolektivní smlouvě nebo ve vnitřním předpisu zaměstnavatele.⁴⁴

Výhody pro zaměstnavatele a zaměstnance souhrnem:

✓ **Zaměstnanec neplatí daň z příjmu fyzických osob.**

Do ročního limitu pro souhrnný příspěvek zaměstnavatele na životní pojištění, penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření nebo penzijní pojištění ve výši 30 000 Kč neplatí zaměstnanec z daného příspěvku zaměstnavatele daň z příjmu fyzických osob.

✓ **Z příspěvku zaměstnavatele neplatí zaměstnanec zdravotní pojištění.**

Zaměstnanci odvádí na zdravotním pojištění 4,5 % ze své hrubé mzdy. Z příspěvku zaměstnavatele na výše uvedené finanční produkty se však zdravotní pojištění neplatí.

✓ **Z příspěvku zaměstnavatele neplatí zaměstnanec sociální pojištění.**

Na sociálním pojištění odvádí zaměstnanci 6,5 % ze své hrubé mzdy. Z příspěvku zaměstnavatele na výše uvedené produkty, neodvádí zaměstnavatel sociální pojištění.

✓ **Zaměstnavatel z příspěvku neplatí zdravotní pojištění**

Na zdravotním pojištění odvádí zaměstnavatelé 9 % z hrubé mzdy zaměstnavatele. Z příspěvku zaměstnanci na životní pojištění zdravotní pojištění neplatí.

✓ **Zaměstnavatel z příspěvku neplatí sociální pojištění**

Na sociálním pojištění odvádí zaměstnavatel 25 % z hrubé mzdy zaměstnance. Jedná se o jedny z nejvyšších odvodů ze zemí členských států EU. Z příspěvku na výše uvedené finanční produkty však zaměstnavatel sociální pojištění neplatí.⁴⁵

⁴⁴Daňové výhody [online]. 2014 [cit. 2012-01-15]. Dostupné z WWW: <http://www.allianz.cz/produkty/pojisteni-osob/casto-hledane/casto-hledane_dane.html>.

⁴⁵Pět daňových výhod příspěvků zaměstnavatele na "životko" [online]. 2014 [cit. 2012-01-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.penizenavic.cz/clanky/pet-danovych-vyhod-prispevku-zamestnavatele-na-zivotko-a-penzijko>>.

2 Charakteristika vybraných pojišťoven a jejich produktů

Cílem praktické části je porovnat produkty investičního životního pojištění tří vybraných pojišťoven u vybraných skupin obyvatel, zanalyzovat jejich pojistná rizika a poté vyhodnotit, jaký produkt bude pro danou skupinu nejvhodnější.

Analýzy u jednotlivých produktů byly provedeny pomocí kalkulátorů společnosti ZFP GROUP, a.s.. Tato instituce patří k největším vzdělávacím a zprostředkovatelským společnostem v oblasti financí na našem trhu. Vznik této firmy se datuje k 27. 11. 2002 a její základní kapitál je ve výši 2,200,000 Kč.⁴⁶

Pro účely porovnání produktů životního pojištění byly vybrány tři společnosti, a to: Kooperativu pojišťovnu, a. s., ING Životní pojišťovny N. V. a ČSOB Pojišťovny, a. s.. Všechny tyto instituce jsou součástí největších finančních skupin na světě a patří mezi 10 největších pojišťoven v České republice, co se objemu celkového předepsaného smluvního pojistného týče. Z tohoto důvodu byly zařazeny pro účely porovnávání a analýzy vybraných skupin obyvatelstva.

Tab. 5: Předepsané smluvní pojistné podle objemu celkem za životní i neživotní pojištění za období leden – prosinec r. 2013⁴⁷

POJIŠTOVNA	Celkem pojištění (tis. Kč)	Neživotní pojištění (tis. Kč)	Životní pojištění (tis. Kč)
Česká pojišťovna a.s.	28,849,764	18,430,847	10,418,917
KOOPERATIVA	22,377,552	15,734,166	6,643,386
Allianz	10,114,921	7,168,689	2,946,233
Generali	7,821,130	5,022,306	2,798,824
ČSOB pojišťovna	7,406,072	4,423,715	2,982,357
Pojišťovna České spořitelny	6,115,424	126,546	5,988,878
Česká podnikatelská pojišťovna	5,964,905	4,693,275	1,271,630
Uniqa	5,489,455	4,311,155	1,178,300
ING pojišťovna	4,857,615	nesjednává se	4,857,615
Metlife	2,571,993	155,189	2,416,804

⁴⁶O společnosti [online]. 2014 [cit. 2012-03-13]. Dostupné z WWW: <<http://www.zfpa.cz/o-spolecnosti>>.

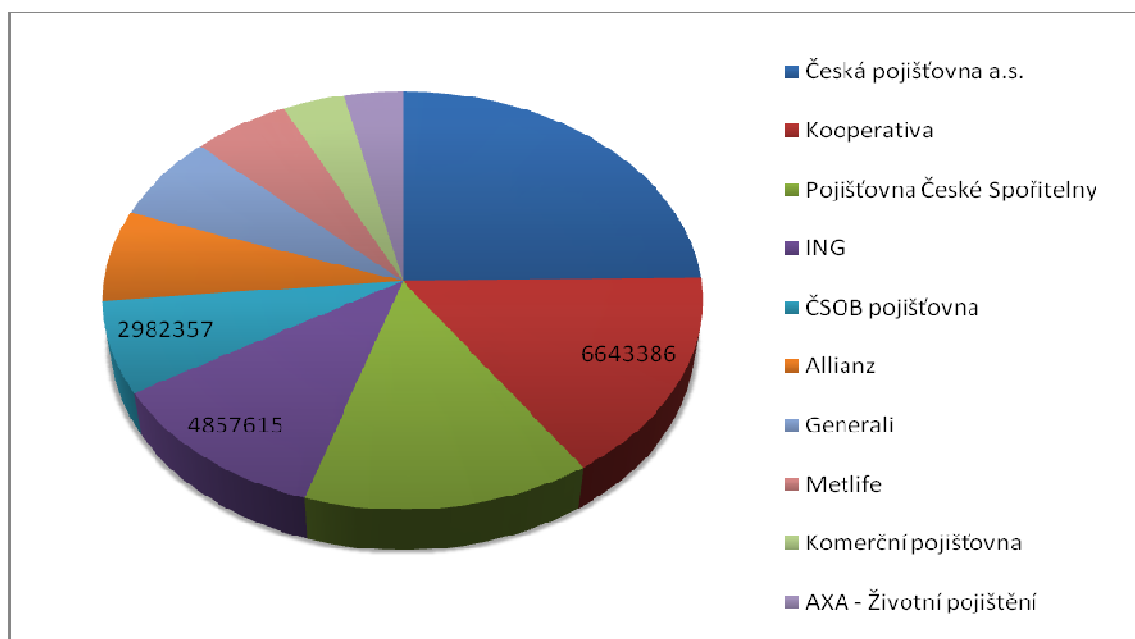
⁴⁷Statistika – vývoj pojistného trhu [online]. 2014 [cit. 2012-03-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.cap.cz/statistics.aspx>>.

Co se týče předepsaného smluvního pojistného podle objemu pouze u životního pojištění, žebříček TOP 10 pojišťoven vypadá následovně:

Tab. 6: Předepsané smluvní pojistné životního pojištění podle objemu za období leden – prosinec r. 2013⁴⁸

POJIŠŤOVNA	Předepsané pojistné v tis. Kč	Tržní podíl v %
Česká pojišťovna a.s.	10,418,917	22.4
KOOPERATIVA	6,643,386	14.3
Pojišťovna České Spořitelny	5,988,878	12.9
ING pojišťovna	4,857,615	10.5
ČSOB pojišťovna	2,982,357	6.4
Allianz	2,946,233	6.3
Generali	2,798,824	6
Metlife	2,416,804	5.2
Komerční pojišťovna	1,541,797	3.3
AXA - Životní pojištění	1,441,437	3.1

Graf 1: Tržní podíl největších pojišťoven na českém trhu k datu prosinec r. 2013⁴⁹

⁴⁸ Statistika – vývoj pojistného trhu [online]. 2014 [cit. 2012-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.cap.cz/statistics.aspx>>.

⁴⁹ Vlastní zpracování.

2.1 Kooperativa, pojišťovna, a.s.

Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group je druhou největší pojišťovnou na tuzemském trhu. Byla založena v roce 1991 jako první komerční pojišťovna na území bývalého Československa. Její podíl na celkovém předepsaném pojistném v ČR je 20,5 %. Je univerzální pojišťovnou, která nabízí plný sortiment služeb a všechny standardní druhy pojištění jak pro občany, tak pro klienty z řad firem od drobných podnikatelů až po velké korporace. Kooperativa je součástí koncernu Vienna Insurance Group (VIG).⁵⁰, jedné z předních kotovaných pojišťoven v Rakousku a střední a východní Evropě, která zaměstnává okolo 24 000 lidí a dosahuje objemu pojistného ve výši zhruba 9,7 miliard eur. Skupinu s dlouhou tradicí, silnými značkami a orientací na zákazníka tvoří asi 50 společností ve 24 zemích světa.⁵¹

Základní kapitál:	3 mld. Kč
Sídlo:	Pobřežní 665/21, 186 00 Praha 8
Infolinka:	841 105 105
Webové stránky:	www.koop.cz
E-mail:	info@koop.cz
Počet zaměstnanců (k 31. 12. 2012):	3 838
Celkový počet smluv (k 31. 12. 2012):	3 800 000 ks
Počet klientů (k 31. 12. 2012):	2 020 000 ⁵²

⁵⁰ Základní informace [online]. 2014 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.koop.cz/onas/zakladni-informace>>.

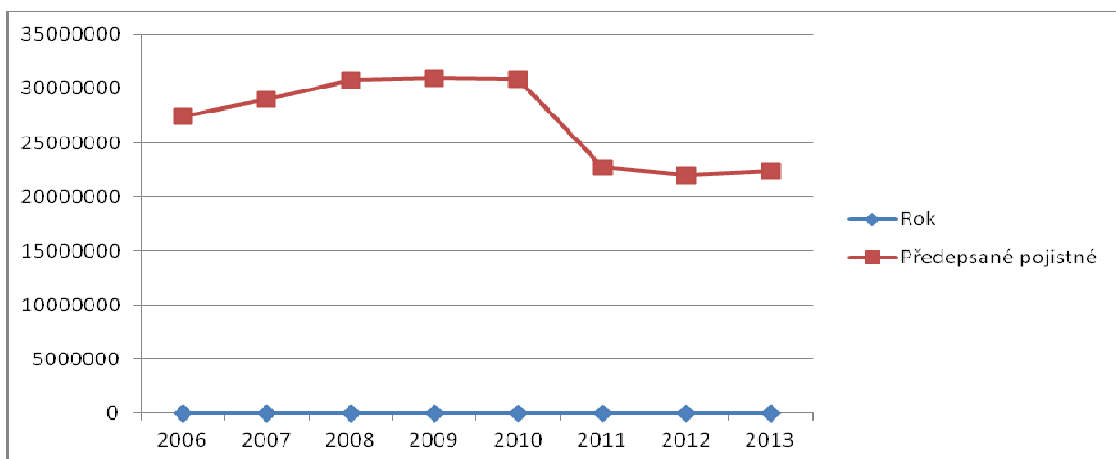
⁵¹ Profile [online]. 2014 [cit. 2012-03-1]. Dostupné z WWW: <<http://www.vig.com/en/vig/group/profile.html>>.

⁵² Základní informace [online]. 2014 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.koop.cz/onas/zakladni-informace>>.

Tab. 7: Celkové předeepsané pojistné v letech 2006-2013 /v tis.Kč/⁵³

Rok	Předeepsané pojistné
2006	27 427 383
2007	29 011 229
2008	30 730 010
2009	30 991 749
2010	30 894 705
2011	22 754 328
2012	22 018 353
2013	22 377 552

Graf 2: Předeepsané pojistné znázorněné graficky⁵⁴

Kooperativa úzce spolupracuje s pojišťovacími zprostředkovateli. Mezi nejvýznamnější patří: KAPITOL pojišťovací a finanční poradenství, a.s., dále ASTORIE a.s., ZFP akademie, a.s., OVB Allfinanz, a.s., Fincentrum a.s., AWD Česká republika s.r.o., Broker Consulting, a.s. aj..

⁵³ Statistika – vývoj pojistného trhu [online]. 2014 [cit. 2012-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.cap.cz/statistics.aspx>>.

⁵⁴ Vlastní zpracování.

2.2 Investiční životní pojištění PERSPEKTIVA

Životní pojištění PERSPEKTIVA je moderní, vysoce variabilní produkt, který nabízí ideální kombinaci investování a nadstandardní pojistné ochrany pro celou rodinu.

Hlavní výhody PERSPEKTIVY:

- ✓ možnost pojištění až pěti osob na jedné smlouvě, tj. 2 dospělé a až 3 děti,
- ✓ přizpůsobuje pojistné ochrany konkrétní životní situaci, jedná se o smlouvu na celý život,
- ✓ pojistná ochrana se poskytuje od následujícího dne po sjednání a zaplacení pojištění,
- ✓ je zde možnost poskytnutí prémie za bezeškový průběh na konci pojištění a bonusové pojištění zdarma,
- ✓ pojistná ochrana běží již od následujícího dne po sjednání pojištění,
- ✓ umožňuje čerpat finanční prostředky i během trvání pojištění,
- ✓ při splnění podmínek pro uplatnění odečtu příspěvku na životní pojištění je zde možnost snížit daňový základ až o 12 000 Kč ročně.

Jedná se o produkt velice flexibilní, během pojistné doby zde můžeme provádět nejrůznější změny podle aktuální potřeby. Jedná se například o změny zvýšení či snížení pojistné částky, přidání či odebrání pojistných rizik pro jednotlivé osoby, možnost přidávat další klienty do smlouvy apod.

Rok 2012 zakončila Kooperativa v oblasti životního pojištění jako 2. nejsilnější hráč na pojistném trhu, když udržela svůj podíl na úrovni 13,2 %. Svou hlavní roli potvrdilo univerzální životní pojištění PERSPEKTIVA, jejíž oblíbenost dokládají i četná ocenění, např. 2. místo v rámci soutěže Zlatá koruna 2012, následuje 1. místo v kategorii životního pojištění v soutěži Pojišťovna roku, kterou organizuje ASOCIACE českých pojišťovacích makléřů.

Tab. 8: Základní vlastnosti a možná připojištění, která lze sjednat u produktu Perspektiva⁵⁵

VARIANTA RIZIKOVÉHO POJIŠTĚNÍ	POJIŠTNÁ ČÁSTKA V CZK		Vstupní věk	Maximální pojištění do věku
	od	do		
SMRT	10 000,00	8 000 000,00	18-70	80
SMRT následkem úrazu	20 000,00	4 000 000,00	18-70	80
TRVALÉ NÁSLEDKY úrazu	20 000,00	4 000 000,00	18-70	80
DENNÍ DÁVKY za dobu léčení úrazu	100,00	3 000,00	18-70	80
INVALIDITA následkem úrazu	20 000,00	4 000 000,00	18-64	65
INVALIDITA následkem nemoci nebo úrazu	20 000,00	4 000 000,00	18-64	65
VÁŽNÉ ONEMOCNĚNÍ	20 000,00	2 000 000,00	18-64	65
HOSPITALIZACE nemocí, úrazem	100,00	3 000,00	18-70	80
PRACOVNÍ NESCHOPNOST minim. 15 dnů	100,00	2 000,00	18-64	65
INVALIDITA s výplatou důchodu	roční výše důchodu max.60 000,-		18-64	65
TĚLESNÉ POŠKOZENÍ	5 000,00	1 000 000,00	18-70	80

Tab. 9: Základní vlastnosti a možná připojištění pro děti v produktu Perspektiva⁵⁶

VARIANTA RIZIKOVÉHO POJIŠTĚNÍ	POJIŠTNÁ ČÁSTKA V CZK		Vstupní věk	Maximální pojištění do věku
	od	do		
TRVALÉ NÁSLEDKY úrazu	20 000,00	2 000 000,00	0-17	18
DENNÍ DÁVKY za dobu léčení úrazu	100,00	8 000,00	0-17	18
HOSPITALIZACE od 1.dne	100,00	3 000,00	0-17	18
TĚLESNÉ POŠKOZENÍ	5 000,00	400 000,00	0-17	18
OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÉHO DÍTĚTE od 10.dne	100,00	500,00	2-10	11
VÁŽNÁ ONEMOCNĚNÍ	20 000,00	1 000 000,00	3-17	18
DOPRAVNÍ NEHODA	2násobné plnění v případě úrazu dítěte při dopravní nehodě			
POJIŠTĚNÍ PRO PŘÍPAD PÉČE O ZDR.POSTIŽ.DÍTĚ	2 400,00	400 000,00	3-17	18

⁵⁵ Vlastní zpracování z dat získaných z kalkulatorů životního pojištění

⁵⁶ Vlastní zpracování z dat získaných z kalkulatorů životního pojištění

2.3 ING Životní pojišťovna N.V., pobočka pro Českou republiku

ING Životní pojišťovna N. V., pobočka pro Českou republiku, ING pojišťovna, a.s. a ING Penzijní společnost, a.s. je součástí globální finanční skupiny ING. Tato instituce holandského původu nabízí služby v oblasti pojišťovnictví, bankovníctví a správy aktiv ve více než 40 zemích světa. Na území České republiky získalo právě ING, tehdy ještě Nationale-Nederlanden, v roce 1991 jako první zahraniční společnost po pádu komunismu licenci k uzavírání pojistných smluv.

ING se specializuje na životní pojištění a dnes se řadí ke špičce mezi poskytovateli tohoto produktu na českém trhu. Drží se na 4. místě, co se týče celkového předepsaného pojistného v rámci životního pojištění s podílem na trhu: 12,5 %. Novinkou a zajímavostí jsou u této společnosti jejich vzdělávací animovaná videa na webových stránkách www.ing.cz. Tipy i videa osvětlují, jak chytře spořit a investovat a pomáhají divákům lépe pochopit základní principy fungování finančních produktů. Poté se mohou sami lépe rozhodnout o svých financích.

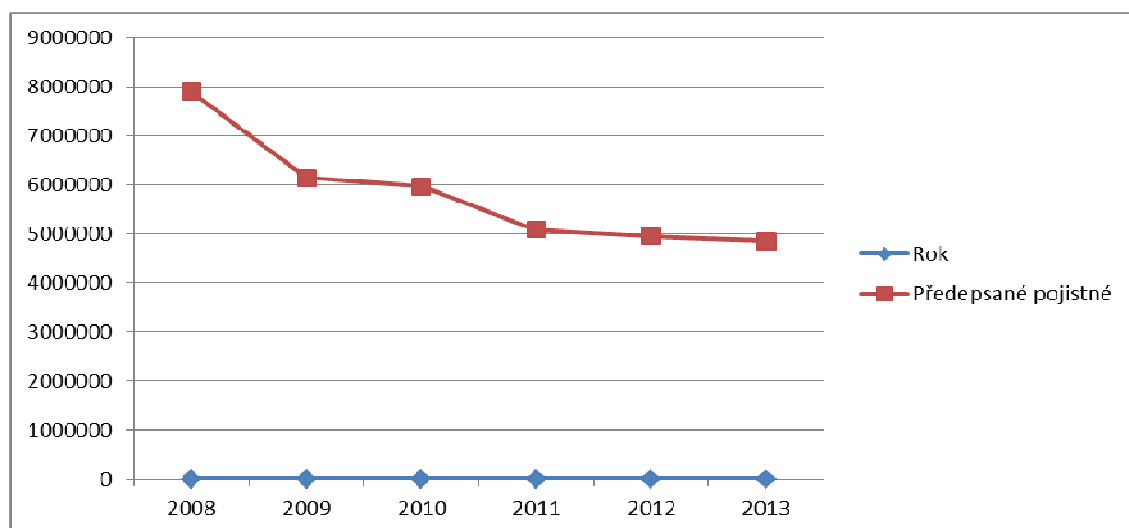
Základní kapitál:	65 000 000 Kč
Sídlo:	Nádražní 344/25, 150 00 Praha 5
Infolinka:	844 444 480
Webové stránky:	www.ing.cz
E-mail:	klient@ing.cz
Celkový počet smluv (k 31. 12. 2012):	3 800 000 ks

Tab. 10: Celkové předepsané pojistné v letech 2008-2013 /v tis.Kč/.⁵⁷

Rok	Předepsané pojistné
2008	7 902 754
2009	6 145 090
2010	5 972 499
2011	5 089 053
2012	4 960 953
2013	4 857 615

⁵⁷ Statistika – vývoj pojistného trhu [online]. 2014 [cit. 2012-03-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.cap.cz/statistics.aspx>>

Graf 3: Předepsané pojistné znázorněné graficky⁵⁸

2.3.1 Investiční životní pojištění ZFP Život +

Produkt ING je určen lidem, kteří mají rádi pocit svobody a žádné limitování, které by je dlouhodobě zatěžovalo. Tento produkt byl představen 1. července 2010.

- ✓ konstrukce produktu je variabilní a jednoduchá,
- ✓ je unikátní svou komplexností a přijatelnou cenou,
- ✓ možnost připojištění více osob na jedné smlouvě,
- ✓ široká nabídka kvalitních fondů pro zhodnocování finančních prostředků,
- ✓ možnost si odečíst ročně od základu daně až 12.000 Kč,
- ✓ novinkou je zde ochrana pojistné smlouvy při ztrátě zaměstnání,
- ✓ bonus při sjednání kombinace 3 nejčastějších úrazových pojištění současně.

⁵⁸ Vlastní zpracování

Tab. 11: Základní vlastnosti a možná připojištění, která lze sjednat u produktu ING Život plus ⁵⁹

VARIANTA RIZIKOVÉHO POJIŠTĚNÍ	POJISTNÁ ČÁSTKA V CZK		Vstupní věk	Maximální pojištění do věku
	od	Do		
SMRT	10 000,00	5 000 000,00	0-70	75
SMRT následkem úrazu	50 000,00	5 000 000,00	15-70	75
TRVALÉ NÁSLEDKY úrazu	100 000,00	2 000 000,00	15-69	70
DENNÍ DÁVKY za dobu léčení úrazu	100,00	2 000,00	15-60	70
INVALIDITA následkem úrazu	24 000,00	500 000,00	15-60	65
KOMPLEXNÍ INVALIDITA	50 000,00	5 000 000,00	15-60	65
RAKOVINA	50 000,00	5 000 000,00	15-60	65
ZÁVAŽNÁ ONEMOCNĚNÍ	50 000,00	5 000 000,00	15-60	65
HOSPITALIZACE od 1.dne	100,00	2 000,00	15-60	65
HOSPITALIZACE úrazem od 1.dne	100,00	2 000,00	15-60	65
PRACOVNÍ NESCHOPNOST od 29.dne	70,00	2 000,00	18-60	65
PRACOVNÍ NESCHOPNOST ÚRAZEM minim. 15 dnů - plnění od 1.dne	100,00	2 000,00	18-60	65
PRACOVNÍ NESCHOPNOST ÚRAZEM minim. 29 dnů - plnění od 1.dne	100,00	2 000,00	18-60	65
Zproštění od placení pojistného	výše pojistného	výše pojistného	15-60	65
Renta ke zproštění od plateb pojistného	výše pojistného	výše pojistného	18-60	65

⁵⁹ Vlastní zpracování z dat získaných z kalkulátorů životního pojištění

Tab. 12: Základní vlastnosti a možná připojištění pro děti v produktu ING Život plus⁶⁰

VARIANTA RIZIKOVÉHO POJIŠTĚNÍ	POJIŠTNÁ ČÁSTKA V CZK		Vstupní věk	Maximální pojištění do věku
	od	do		
TRVALÉ NÁSLEDKY úrazu	50 000,00	1 000 000,00	0-17	18
DENNÍ DÁVKY za dobu léčení úrazu	50,00	1 000,00	0-17	18
HOSPITALIZACE od 1.dne	100,00	1 000,00	0,3-17	18
HOSPITALIZACE úrazem od 1.dne	100,00	1 000,00	0,3-17	18
ZÁVAŽNÁ ONEMOCNĚNÍ	100 000,00	1 500 000,00	6 týdnů - 17	18

2.4 ČSOB Pojišťovna, a. s.

ČSOB Pojišťovna je univerzální pojišťovna a patří mezi největší pojišťovny na domácím trhu. Je součástí největší evropské finanční skupiny KBC, což svědčí o kvalitě, stabilitě a komplexnosti nabízených služeb. Byla založena v roce 1994 pod názvem Chmelařská vzájemná pojišťovna. V roce 1998, dva roky po vstupu na trh, vstoupil do společnosti strategický partner KBC Insurance N.V., který se stal v roce 2001 jejím 100% vlastníkem. V souvislosti s tím změnila Chmelařská pojišťovna název na ČSOB Pojišťovna.

V současnosti spravuje téměř milion pojistných smluv. V roce 2010 získala pojišťovna prestižní ocenění Hospodářských novin za kvalitu poskytovaného servisu a za dlouhodobě silnou a stabilní pozici naší pojišťovny na trhu.

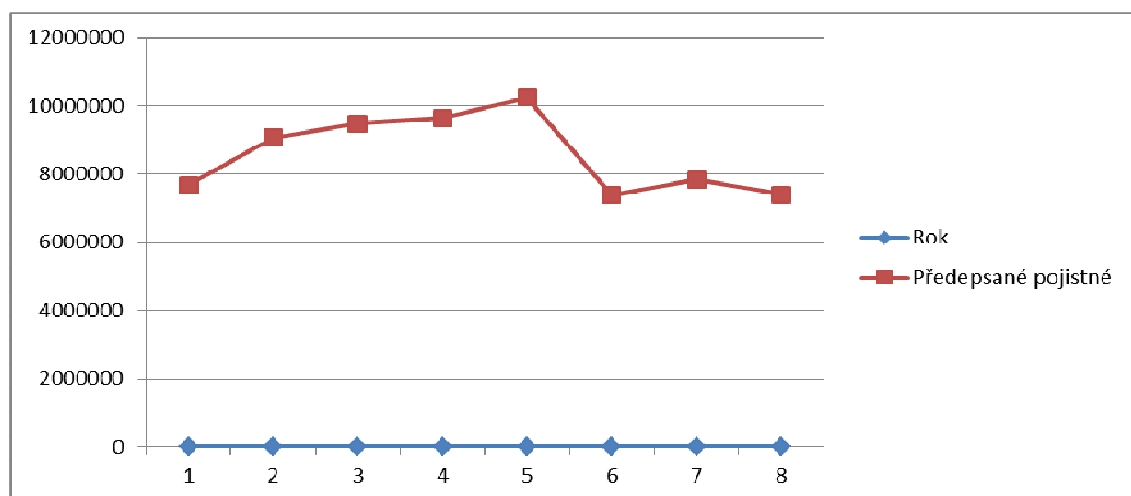
Základní kapitál:	2 796 248 000,- Kč
Sídlo:	Pardubice, Masarykovo nám 1458, PSČ 532 18
Infolinka:	800 100 777
Webové stránky:	www.csob.cz
E-mail:	info@csobpoj.cz
Počet zaměstnanců:	700

⁶⁰ Vlastní zpracování z dat získaných z kalkulátorů životního pojištění

Tab. 13: Celkové předepsané pojistné v letech 2006-2013 /v tis.Kč/⁶¹

Rok	Předepsané pojistné
2006	5 938 648
2007	7 266 522
2008	7 902 754
2009	6 145 090
2010	5 972 499
2011	5 089 053
2012	4 960 953
2013	4 857 615

Graf 4: Předepsané pojistné znázorněné graficky⁶²

2.4.1 Investiční životní pojištění ŽIVOT +

Životní pojištění ČSOB Život plus je komplexní, variabilní produkt nabízející možnost investovat ve fondech, zároveň mít zajištěné krytí pojistných rizik a to vše hezky odděleně.

Hlavní výhody pojištění:

- ✓ Možnost pojištění až sedmi osob na jedné smlouvě, 2 dospělí a až 5 dětí,
- ✓ rizikové pojistné je oddělené od investiční složky,
- ✓ nízké administrativní poplatky spojené se správou pojištění,
- ✓ lze zvolit individuálně délku trvání jednotlivých rizik,

⁶¹ Vlastní zpracování.

⁶² Vlastní zpracování.

- ✓ flexibilní pojištění s možností úpravy rizik i investic kdykoli v průběhu trvání pojistné smlouvy,
- ✓ nepřetržitý online přístup ke správě všech pojištění,
- ✓ možnost čerpat finanční prostředky i během trvání pojištění,
- ✓ při splnění podmínek pro uplatnění odečtu příspěvku na životní pojištění je zde možnost snížit daňový základ až o 12 000 Kč ročně.

Tab. 14: Základní vlastnosti a možná připojištění, která lze sjednat u produktu ČSOB Život plus⁶³

VARIANTA RIZIKOVÉHO POJIŠTĚNÍ	POJISTNÁ ČÁSTKA V CZK		Vstupní věk	Maximální pojištění do věku
	od	Do		
SMRT	10 000,00	1 000 000 000,00	14-75	80
SMRT následkem úrazu	10 000,00	10 000 000,00	14-74	75
TRVALÉ NÁSLEDKY úrazu	10 000,00	2 500 000,00	14-74	75
DENNÍ DÁVKY za dobu léčení úrazu	50,00	4 000,00	14-74	75
INVALIDITA následkem úrazu	10 000,00	4 000 000,00	14-64	65
INVALIDITA následkem nemoci nebo úrazu	10 000,00	4 000 000,00	14-64	65
INVALIDITA následkem úrazu plus	10 000,00	4 000 000,00	14-64	65
-INVALIDITA následkem nemoci nebo úrazu plus	10 000,00	4 000 000,00	14-64	65
VÁŽNÉ CHOROBY	10 000,00	4 000 000,00	14-64	65
HOSPITALIZACE nemocí i úrazem, od 1.dne	50,00	3 000,00	14-74	75
HOSPITALIZACE úrazem Od 1.dne	50,00	3 000,00	14-74	75
PRACOVNÍ NESCHOPNOST minim. 15 dnů	50,00	4 000,00	18-64	65
PRACOVNÍ NESCHOPNOST minim. 29 dnů	50,00	4 000,00	18-64	65
PRACOVNÍ NESCHOPNOST minim. 57 dnů	50,00	4 000,00	18-64	65
INVALIDITA s výplatou důchodu	Roč.výše důchodu max.60 000,-		18-64	65
ZPROŠTĚNÍ OD PLACENÍ POJISTNÉHO	výše pojistného		18-64	65

⁶³ Vlastní zpracování z dat získaných z kalkulátorů životního pojištění.

Tab. 15: Základní vlastnosti a možná připojištění pro děti v produktu ČSOB Život plus⁶⁴

VARIANTA RIZIKOVÉHO POJIŠTĚNÍ	POJISTNÁ ČÁSTKA V CZK		Vstupní věk	Maximální pojištění do věku
	od	Do		
TRVALÉ NÁSLEDKY úrazu	10 000,00	1 000 000,00	0-25	26
DENNÍ DÁVKY za dobu léčení úrazu	50,00	1 000,00	0-25	26
HOSPITALIZACE od 1.dne	50,00	1 000,00	0-25	26
VÁŽNÉ CHOROBY	10 000,00	1 000 000,00	0-25	26

⁶⁴ Vlastní zpracování z dat získaných z kalkulatorů životního pojištění

3 Rozdělení obyvatel do skupin

Po shrnutí údajů a dat vybraných pojišťoven je cílem práce posoudit, které životní pojištění je z pohledu klienta výhodnější. Zde hraje roli klientovo věk, finanční příjem, závazky, úspory a potřeby, které se v průběhu života mohou měnit.

Níže, v rámci průzkumu trhu, bude populace obyvatelstva rozdělena do více skupin podle věku, poté dojde k selekci pouze na tři větší, modelové skupiny, které budou předmětem analýzy jednotlivých pojištění.

3.1 Děti – školka, základní škola – věk do 15 let

Jedná se o skupinu nezaopatřených dětí, kteří jsou v péči rodičů, prarodičů či jiných státem přidělených vychovatelů. Jejich hlavním úkolem je příprava na své budoucí povolání v rámci vzdělávacích institucí. Tyto děti by měly být pojištěny na úraz, jelikož často neodhadnou následky svého chování a možného rizika. Nabízí se zde pojištění denního odškodného a trvalých následků z úrazu. Dále lze uvažovat o pojištění dávek při pobytu v nemocnici a připojištění vážných chorob. Rozhodně není smysluplné pojišťovat dítě na smrt, jelikož výplata tohoto rizika posléze nikomu z oprávněných nic neřeší.

3.2 Studenti středních a vysokých škol – věk do 26 let

Klienti v této skupině jsou stále nezaopatřeny dětmi, zajímají se především o zábavu, rádi riskují, mohou si příležitostně přivydělávat v rámci brigád či jiných možných výdělků. Studenti si často při studiích shání již své budoucí zaměstnání, někteří se snaží již budovat svůj vlastní byznys. Stále se jedná o rizikovou skupinu, co se úrazů týče, především chlapci se rádi předvádějí a dokazují si svou sílu a nepřekonatelnost. Zde je důležité, aby tato skupina byla pojištěna na úraz s vyšším denním odškodným a vyšším plněním pro případ trvalých následků úrazu.

3.2.1 Mladiství po studiích a rodiny s dětmi ve věku 27 – 39 let

Do této skupiny jsou zařazeni absolventi škol, kteří se pomalu rozkoukávají na pracovním trhu a posléze, během několika let, zakládají rodiny.

Absolventi škol si postupně začínají vydělávat své první peníze, čímž vzniká povinnost přispívat na domácnost u rodičů, případně si shání podnájem nebo řeší již

nákup své vlastní nemovitosti. Nastavení rizik na úraz, na smrt a na invaliditu je v tomto věku levnější záležitostí, je proto vhodné ho uzavřít již nyní. Dále lze uvažovat o připojištění pobytu v nemocnici, v nejnútnejších případech i o pojištění pro případ výpadku příjmu, tedy pojištění po dobu pracovní neschopnosti.

Do této skupiny patří i vícečetné rodiny, kde se především muž stará o finanční zabezpečení rodiny, jelikož žena bývá s dětmi často na mateřské dovolené. Rodina zde má velký zájem o uzavření životního pojištění, aby v případě jakékoli náhlé události neskončila někde na ulici. Je třeba pečlivě zvážit veškerá rizika a potřeby konkrétní rodiny a pojištění na krytí rizik pro ně uzavřít co nejuvážlivěji. Velký počet rodin řeší své bydlení formou finančních závazků a musí tedy splácet nejrůznější hypoteční či jiné úvěry. V dnešní době nebývá práce jistotou na roky dopředu, rodina se může i proti tomuto možnému riziku ochránit a připojistit se. Určitě se zde nabízí pojištění na smrt, invaliditu, pracovní neschopnost, úraz. Do pojistné smlouvy se u nabídky některých pojišťoven mohou přidružit i ostatní členové rodiny. Výhodou kombinovaného pojištění pro celou rodinu je úspora administrativních poplatků vážících se pouze k jedné smlouvě.

3.3 Rodiny s odrostlými dětmi ve věku 40 – 55 let

Tyto rodiny většinou investují peníze do vzdělání a zálib svých dětí studujících střední nebo vysokou školu. Náklady spojené se studiem a zvýšenými potřebami odrostlých dětí jsou poměrně vysoké, a tak jim na investice do rezerv na stáří příliš mnoho nezbyvá. I v tomto věku je důležité mít kvalitní pojištění s dobře nastaveným riziky proti úrazům, nemoci či smrti.

3.4 Starší občané před důchodem ve věku 55 – 67 let

V této skupině již převládá tvorba úspor na zasloužené stáří. Stát v rámci dávek státního důchodového zabezpečení vyplácí pouze poměrnou část předchozích příjmů, a tak nezbyvá nic jiného, než si důchod dorovnat svými vlastními finančními rezervami.

3.5 Senioři – důchodový věk

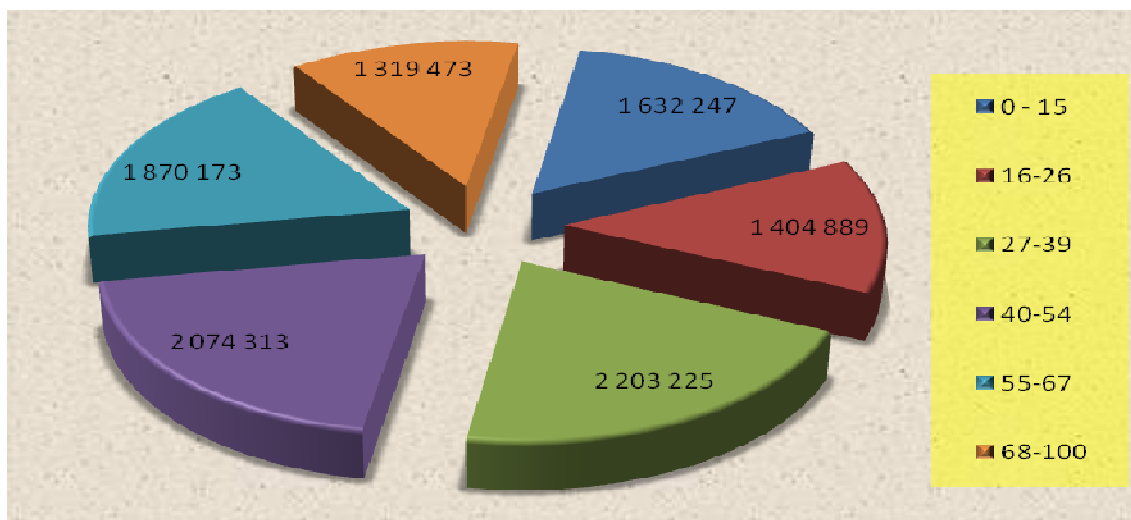
Tito lidé již neuzavírají nové životní pojištění, ale často mají snahu přispívat svým dětem či vnoučatům do různých druhů spoření a pomoci jim tak finančně. Někteří senioři mají v důchodovém věku stav pojistné smlouvy stále otevřený a čekají do

stanoveného věku, kdy bude smlouva ukončena. Zde se jedná především o výplatu naspořených a zhodnocených úspor.

Tab. 16: Počet obyvatel na trhu rozdělených podle věku⁶⁵

Název skupiny	Věková skupina	Počet obyvatel	Podíl obyvatel na trhu v %
Děti	0 - 15	1 632 247	15,53
Studenti	16-26	1 404 889	13,38
Mladiství a rodiny s malými dětmi	27-39	2 203 225	20,98
Rodiny s odrostlými dětmi	40-54	2 074 313	19,75
Starší občané před důchodem	55-67	1 870 173	17,8
Rodiny s odrostlými dětmi	68-100	1 319 473	12,56
CELKEM V ČR - muži, ženy, děti	0-100	10 504 320	100

Graf 5: Počet obyvatel na trhu rozdělených podle věku⁶⁶

Po rozdělení obyvatelstva do 6 skupin s ohledem na jejich věk a zcela odlišné životní potřeby budou vybrány pouze 3 z nich, které jsou v následující kapitole analyzovány. Na základě sekundárních dat získaných z Asociace českých pojišťoven, viz tabulka č. 16, je zřejmé, že nejpočetnější skupina obyvatel je ve věku cca 27 – 54 let. Z tohoto důvodu byla první skupina zvolena ve věku 26 let, druhá 37 let a třetí 53 let.

⁶⁵ Statistika – vývoj pojistného trhu [online]. 2014 [cit. 2012-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.cap.cz/statistics.aspx>>.

⁶⁶ Vlastní zpracování.

4 Analýza a kalkulace vybraných modelových skupin

Cílem je ukázat, jak se mění výše pojistného v závislosti na věku pojištěného a na jeho potřebách, jaké zajištění má pro daného klienta smysl a jaké nikoliv. Pro objektivnější porovnání se bude jednat o muže nacházejícího se v jiné životní fázi.

Modelový příklad 1

Muž, 26 let, svobodný, zaměstnaný jako programátor, bez závazků, žádné finanční úspory.

Modelový příklad 2

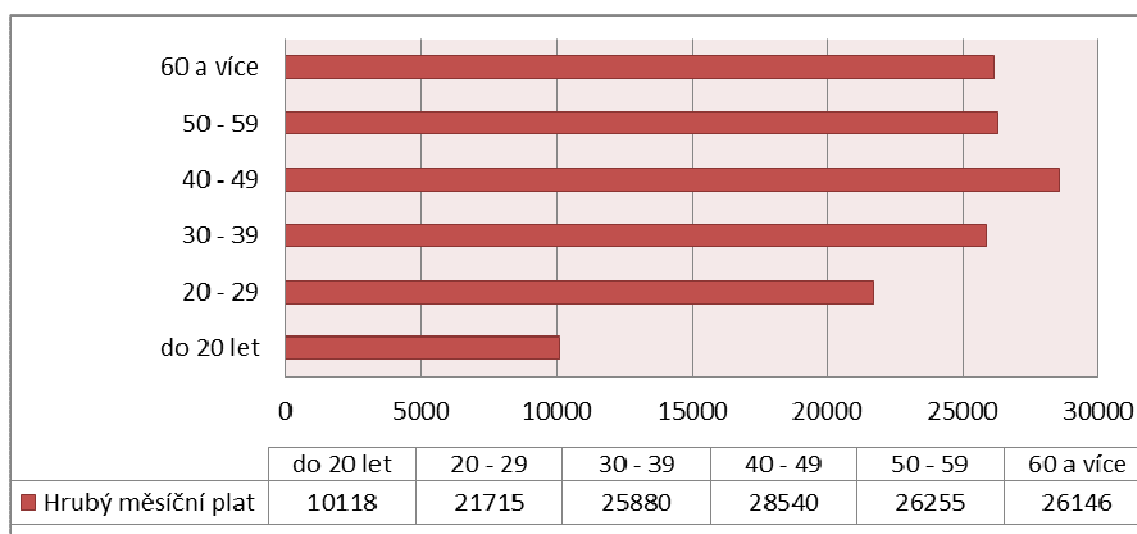
Muž, 37 let, ženatý, zaměstnaný jako farmaceut, 1 dítě, 5 let, hypotéka ve výši 500.000,- Kč, kterou bude splácet ještě po dobu 17 let, nemá žádné finanční úspory.

Modelový příklad 3

Muž, 53 let, ženatý, zaměstnaný jako údržbář, děti již dospělé a samostatné, úvěr na dům splacen, žádné finanční úspory.

Finanční příjmy se doplní průměrnou výší platové sféry České republiky odpovídající konkrétnímu věku.

Graf 6: Hrubý měsíční plat obyvatelstva České republiky podle věku⁶⁷

⁶⁷ Informační systém o průměrném výdělku [online]. 2014 [cit. 2012-03-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.ispv.cz>>.

4.1 Modelový příklad 1

Znamé údaje:

- ✓ Muž
- ✓ 26 let
- ✓ Svobodný
- ✓ Bezdětný
- ✓ Zaměstnaný jako programátor
- ✓ Úspory žádné, nevlastní žádnou nemovitost
- ✓ V následujících 2-3 letech plánuje založit vlastní rodinu

Ke stanovení životních rizik potřebujeme znát příjem definovaného klienta.

- ✓ Výše hrubého měsíčního příjmu doplníme celorepublikovým průměrem, který je ve výši **21 715,- Kč**, čistý měsíční příjem odpovídá částce 17 030,- Kč.

Životní rizika - modelace:

Druh životního rizika	Pojistná částka
Základní pojištění smrti	100,000.00
Invalidita úrazem i nemocí	400,000.00
Denní odškodné	400.00
Trvalé následky	550,000.00
Hospitalizace	300.00

Tab. 17: Kalkulace měsíčního pojistného u jednotlivých pojišťoven⁶⁸

Druh pojištěného rizika	Výše rizika	Měsíční pojistné za jednotlivá rizika		
		ČSOB	KOOP	ING
Základní pojištění smrti	100 000,00	49,00	9,00	7,00
Invalidita úrazem i nemocí	400 000,00	279,00	104,00	100,00
Denní odškodné	400,00	262,00	260,00	252,00
Trvalé následky	550 000,00	89,00	126,50	105,00
Hospitalizace	300,00	45,00	24,00	57,00
Rizikové pojistné ve výši		724,00	523,50	521,00
Minimální pojistné celkem		802,00	731,00	621,00

⁶⁸ Společnost ZFP Group extranet [online]. 2014 [cit. 2012-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://extranet.zfpakademie.cz/Default.aspx?action=prispevek&id=4777>>.

Porovnáním jednotlivých hodnot bylo zjištěno, že některé částky měsíčního pojistného jsou podobné a některé se výrazně liší, přestože výše pojistného plnění je přibližně stejná.

Největší rozdíl mezi jednotlivými hodnotami pojištění je u pojištění invalidity. Nejnižší rizikové pojistné uvádí pojišťovna ING a naopak výrazně vyšší hodnotu nabízí produkt ČSOB. Všechny instituce zohledňují ve svém pojištění všechny 3 stupně invalidity, tudíž ochrana klienta je v tomto směru u všech produktů maximální. Pokud by se klientovi zdála platba za komplexní invaliditu vysoká, může uvažovat pouze o krytí rizika invalidity 3. stupně, a tím si měsíční platbu ponížit. Tuto možnost nabízí pojišťovny ČSOB a Kooperativa. U Kooperativy by se jednalo o slevu ve výši 24,- Kč, u ČSOB o 76,- Kč.

Trvalé následky po úraze vychází na první pohled nejlevněji u ČSOB, na druhý pohled je třeba zohlednit i progresi u trvalých následků. Rozsah násobku se pohybuje v rozmezí 1-6. Neexistují dvě instituce, které by měly progresivní plnění nastavené totožně. U jednotlivých pojišťoven se liší jak nastavení progresivního plnění, tak kvalifikace diagnos v procentech trvalých následků. Každá pojišťovna pracuje se svými tabulkami, které jsou součástí zvláštních pojistných podmínek rozhodujících pro výpočet vyplacené částky a každý následek úrazu je zde konkrétně vyjmenován a ohodnocen procentem. V případě progresivního plnění vyplatí pojišťovna za závažnější trvalé následky několikanásobně vyšší částku. Kooperativa má v modelovém příkladě sice nejdražší pojistné u trvalých následků, avšak jako jediná má až šestinásobnou progresi, tudíž výplata sjednané částky může být nejvyšší. ING a ČSOB mají progresi nastavenou na maximální hranici čtyřnásobku.

Dávky při pobytu v nemocnici jsou nejlevnější u Kooperativy, nejdražší u ING. Toto riziko jsem zde zahrnula, jelikož se jedná o relativně levnou variantu, která pojištění doplňuje v průměru pouze o 42,- Kč.

Mohli bychom zde ještě uvažovat o pojištění pracovní neschopnosti a pojištění vážných onemocnění. Pojištění pracovní neschopnosti je poměrně drahé a u tohoto klienta ho vnímám jako zbytečné. Mladý muž nemá prozatím žádné nezbytné závazky, které by zásadně ohrozily jeho finanční existenci.

Připojištění vážných chorob není kvalitní náhradou pojištění invalidity, neboť kryje pouze vybrané vážné nemoci vedoucí k invaliditě. Většina závažných onemocnění způsobuje invaliditu 1. – 3. stupně, kterou máme v analýze zahrnutou.

4.2 Modelový příklad 2

Znamé údaje:

- ✓ Muž
- ✓ 37 let
- ✓ Ženatý
- ✓ 1 dítě 5 let
- ✓ Hypotéka na byt ve výši 500 000,-, splátka úvěru 3000,- Kč po dobu ještě 17 let
- ✓ Zaměstnaný jako farmaceut

Ke stanovení životních rizik potřebujeme znát příjem definovaného klienta.

- ✓ Výši hrubého měsíčního příjmu doplníme celorepublikovým průměrem, který je ve výši **25 880,- Kč**, tomu odpovídající čistý měsíční příjem je 19 897,- Kč.

U modelového příkladu 2 se jedná o rodinu, ve které má zájem o uzavření životního pojištění otec rodiny. Do své pojistné smlouvy by rád připojistil i svou pětiletou dceru.

Životní rizika - modelace:

Druh životního rizika	Pojistná částka
Základní pojištění smrti	1,000,000.00
Invalidita úrazem i nemocí	900,000.00
Denní odškodné	400.00
Trvalé následky	1,000,000.00
Hospitalizace	400.00
Pracovní neschopnost od 28.-29.dne	300.00

Tab. 18: Kalkulace měsíčního pojistného u jednotlivých pojišťoven⁶⁹

Druh pojištěného rizika	Výše rizika	Měsíční pojistné za jednotlivá rizika		
		ČSOB	KOOP	ING
Základní pojištění smrti	1 000 000,00	638,00	140,00	122,00
Invalidita úrazem i nemocí	900 000,00	810,00	234,00	405,00
Denní odškodné	400,00	262,00	260,00	252,00
Trvalé následky	1 000 000,00	161,00	230,00	190,00
Hospitalizace	400,00	62,00	32,00	76,00
Pracovní neschopnost	300,00	224,00	207,00	210,00
Rizikové pojistné ve výši		2157,00	1 103,00	1 255,00
Minimální pojistné celkem		2 349,00	2 494,00	1 862,00

Při pohledu na tabulku kalkulovaného klienta, nejvýraznější rozdíly mezi produkty lze nalézt u pojištění smrti, a invalidity, kde pojišťovna ČSOB několikanásobně převyšuje pojistné oproti konkurenci.

Trvalé následky se čtyřnásobnou progresí vychází u ČSOB nejlevněji, Kooperativa vychází nejdráž, avšak jako u předchozí modelové skupiny, je i zde možnost dosáhnou nejvyššího plnění, a to až šestinásobku dané částky za rizika.

V případě pracovní neschopnosti vychází oproti konkurenci levněji Kooperativa. U ČSOB lze nastavit plnění v případě pracovní neschopnosti až od 57. dne, a tím pojistné snížit o 61,- Kč. V modelovém příkladu byla použita denní dávka ve výši 300,- Kč, která by měla dorovnat rozdíl mezi čistou mzdou a nemocenskými dávkami vyplacenými ze sociálního pojištění. Podle níže uvedené tabulky by tento klient po 28 – 29. dni pracovní neschopnosti pobíral dávky v měsíční částce přibližně 10.700,- Kč. Plnění od pojišťovny by klientovi dorovnálo výši jeho nemocenských dávek do výše jeho čistého platu a rodina by tak mohla i nadále fungovat bez finančních problémů.

⁶⁹ Společnost ZFP Group extranet [online]. 2014 [cit. 2012-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://extranet.zfpakademie.cz/Default.aspx?action=prispevek&id=4777>>.

Tab. 19: Poměr mezi čistým měsíčním příjmem od zaměstnavatele a celkovým příjmem v době pracovní neschopnosti⁷⁰

Hrubý měsíční příjem	Čistý měsíční příjem	Celkové měsíční nemocenské
15,000.00 Kč	13,372.00 Kč	8,010.00 Kč
20,000.00 Kč	16,817.00 Kč	10,680.00 Kč
40,000.00 Kč	30,597.00 Kč	17,730.00 Kč
100,000.00 Kč	71,937.00 Kč	23,340.00 Kč
150,000.00 Kč	106,387.00 Kč	23,340.00 Kč

Jelikož má tento klient zájem o přidání své dcery do své pojistné smlouvy, níže budou kalkulována její životní rizika:

Životní rizika dcery - modelace:

Druh životního rizika	Pojistná částka
Trvalé následky	1 000 000,00
Denní odškodné	400,00
Hospitalizace	300,00
Vážné choroby	500 000,00

Tab. 20: Kalkulace měsíčního pojistného u jednotlivých pojišťoven pro dceru⁷¹

Druh pojištěného rizika	Výše rizika	Měsíční pojistné za jednotlivá rizika		
		ČSOB	KOOP	ING
Trvalé následky	1 000 000,00	99,00	150,00	153,00
Denní odškodné	400,00	177,00	140,00	144,00
Hospitalizace	300,00	18,00	21,00	27,00
Vážné choroby	500 000,00	68,00	65,00	125,00
Rizikové pojistné ve výši		362,00	376,00	449,00

Připojištění rizik pro dceru vychází nejlépe u ČSOB, kde je trumfem nízké pojistné za riziko trvalých následků.

Denní odškodné je nejdražší u ČSOB, ale je zde možnost si dítě ve své smlouvě ponechat pojištěné až do jejich 26 let bez ohledu na sport, který provozuje. Pojišťovna u dětí nerozlišuje registrované sportovce od dětí nesportujících, tudíž zde jsou otevřené

⁷⁰ ŠÍDLO, D. Život jako riziko aneb Zásady pojišťování životních rizik. Praha : Aladin Agency a Ing. Dušan Šídlo, 2010. 64 s. ISBN 978-80-904345-1-6.

⁷¹ Společnost ZFP Group extranet [online]. 2014 [cit. 2012-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://extranet.zfpakademie.cz/Default.aspx?action=prispevek&id=4777>>.

dveře pro velice levné pojištění, pokud bude dcera do budoucna registrovaná u jakékoli sportovního klubu. Pojistná doba do 26 let věku dítěte je možná i u Kooperativy. ING pojišťovna má horní věkovou hranici stanovenou do 18 let.

Dávky při hospitalizaci v nemocnici vychází nejdraž u ING a nejlevněji u ČSOB. U všech pojišťoven se pojistná dávka vyplácí od 2. noci pobytu v nemocnici.

Pokud se spojí dohromady životní rizika obou členů rodiny, tj. otce i dcery, zaplatí za životní pojištění dohromady částku minimálního pojistného ve výši:

- ✓ **ČSOB** **2.664,- Kč,**
- ✓ **Kooperativy** **2.830,- Kč,**
- ✓ **ING** **2.311,- Kč.**

4.3 Modelový příklad 3

Znamé údaje:

- ✓ Muž
- ✓ 53 let,
- ✓ Ženatý,
- ✓ Děti již dospělé a samostatné,
- ✓ Úvěr na dům splacen,
- ✓ Zaměstnaný jako údržbář

Ke stanovení životních rizik potřebujeme znát příjem definovaného klienta.

- ✓ Výši hrubého měsíčního příjmu doplníme celorepublikovým průměrem, který je ve výši **26 255,- Kč**, tomu odpovídající čistý měsíční příjem je 20 156,- Kč.

Životní rizika - modelace:

Druh životního rizika	Pojistná částka
Základní pojištění smrti	300,000.00
Invalidita úrazem i nemocí	300,000.00
Denní odškodné	150.00
Trvalé následky	600,000.00
Hospitalizace	400.00
Pracovní neschopnost od 28.-29.dne	200.00

Tab. 21: Kalkulace měsíčního pojistného u jednotlivých pojišťoven⁷²

Druh pojištěného rizika	Výše rizika	Měsíční pojistné za jednotlivá rizika		
		ČSOB	KOOP	ING
Základní pojištění smrti	300 000,00	332,00	243,00	198,00
Invalidita úrazem i nemocí	300 000,00	436,00	288,00	345,00
Denní odškodné	150,00	99,00	97,50	95,00
Trvalé následky	600 000,00	97,00	69,00	114,00
Hospitalizace	400,00	72,00	52,00	120,00
Pracovní neschopnost od 28.-29.dne	200,00	215,00	178,00	220,00
Rizikové pojistné ve výši		1 242,00	997,00	1 092,00
Minimální pojistné celkem		1 198,00	1 450,00	1 472,00

⁷² Společnost ZFP Group extranet [online]. 2014 [cit. 2012-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://extranet.zfpakademie.cz/Default.aspx?action=prispevek&id=4777>>.

U definovaného klienta je modelováno životní pojištění do věku 75 let. Výhodou pojištění do vyššího věku je nejen levnější pojistné, ale i dlouhodobější pokrytí rizik pro případ úrazu či nemoci.

Pojištění smrti a invalidity zůstává nejdražší u ČSOB, ale nejsou zde již tak vysoké rozdíly oproti konkurenci.

Za riziko pracovní neschopnosti bude klient vydávat nejméně peněz u Kooperativy, ČSOB a ING jsou zde téměř stejně drahé. Nabízí se zde otázka, zda připojištění pracovní neschopnosti do pojistné smlouvy zahrnout či nikoliv. Rozdíl mezi minimálním pojistným s pojištěním a bez pojištění pracovní neschopnosti je zhruba 230,- Kč měsíčně. Vzhledem k věku tohoto klienta, a tím větší pravděpodobnosti vzniku dlouhodobější nemoci, je toto riziko vnímáno rozhodně jako vhodné ke správné kombinaci pojistných rizik.

Bonusové systémy u pojišťoven

KOOPERATIVA

Pojistník si může při uzavření pojistné smlouvy zvolit zcela zdarma jeden z níže uvedených bonusových pojištění pro hlavního pojištěného:

1. Pojištění pro případ smrti hlavního pojištěného následkem úrazu s pojistnou částkou ve výši dvojnásobku ročního pojistného.
2. Pojištění pro případ plné invalidity hlavního pojištěného následkem úrazu s jednorázovým pojistným plněním ve výši tyřnásobku ročního pojistného.
3. Pojištění pro případ plné invalidity hlavního pojištěného následkem úrazu se zproštěním od placení běžného pojistného za celou smlouvu po dobu 4 let.

ING pojišťovna

ING nabízí bonus formou dvojnásobného plnění denního odškodného při hospitalizaci následkem úrazu do 24 hodin od nehody. Dalším benefitem je prémie ve výši 10 % za každý rok bezeškodního průběhu u doby nezbytného léčení úrazu.

ČSOB pojišťovna

Bonusový systém zde není jednoznačně nastavený a je tedy individuální. K věrností premii dochází při ukončení pojistné smlouvy a je vyčíslený finančním obnosem. Jeho předpokládanou, přibližnou výši si lze prohlédnout při návrhu nabídky životního pojištění před uzavřením pojistné smlouvy.

5 Výběr vhodného produktu

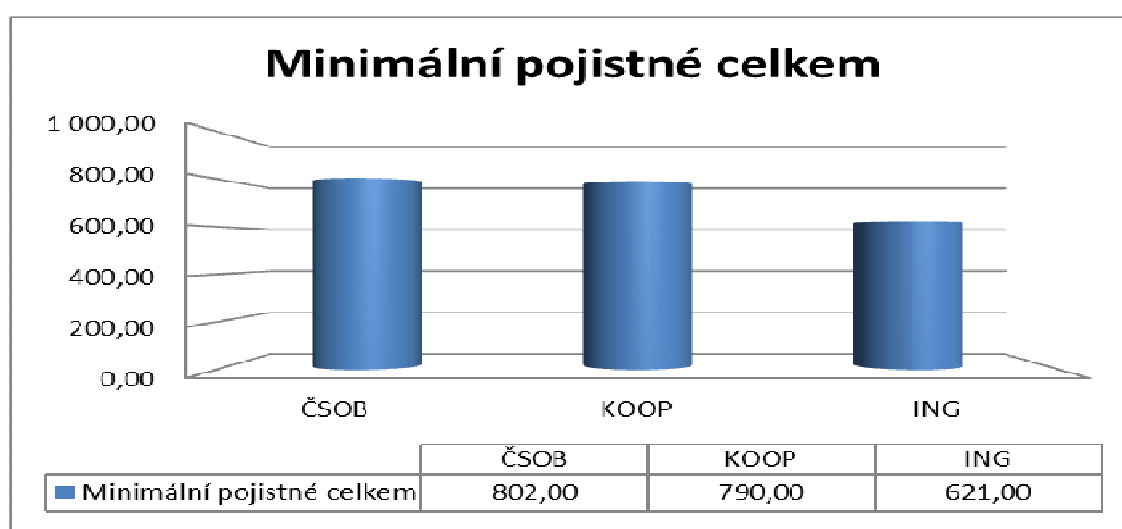
Po zmapování situace na našem pojistném trhu a představení vybraných pojišťoven byly provedeny komparace a analýzy produktů investičního životního pojištění na bázi modelových příkladů. Pro názornost a porovnatelnost produktů se jednalo vždy o muže, nacházejících se v jiné věkové skupině, s odlišnými životními potřebami. Předmětem komparace byla výše pojistného s parametry pojistných rizik.

Cílem vyhodnocení je najít nejvhodnější pojišťovnu pro uzavření životního pojištění pro jednotlivé modelové skupiny.

5.1 Modelový příklad 1

Tento klient chce v blízké budoucnosti zakládat rodinu, tím dojde ke zvýšení jeho finančních závazků a bude tedy pravděpodobně potřebovat pojistnou smlouvu upravit na vyšší pojistné částky. Především riziko smrti a invalidity budou pro zajištění jeho rodiny aktuální. Může samozřejmě dojít k situaci, že pan Svobodný získá od rodičů či prarodičů určitý finanční obnos, i přesto je však vhodné si nechat otevřený prostor pro různé technické změny s výhledem do budoucna a počítat s tím již od začátku. Z nabídky výše uvedených tří pojišťoven by bylo vhodné vyřadit pojištění u ČSOB, který je ve dvou klíčových parametrech jednoznačně nejdražší

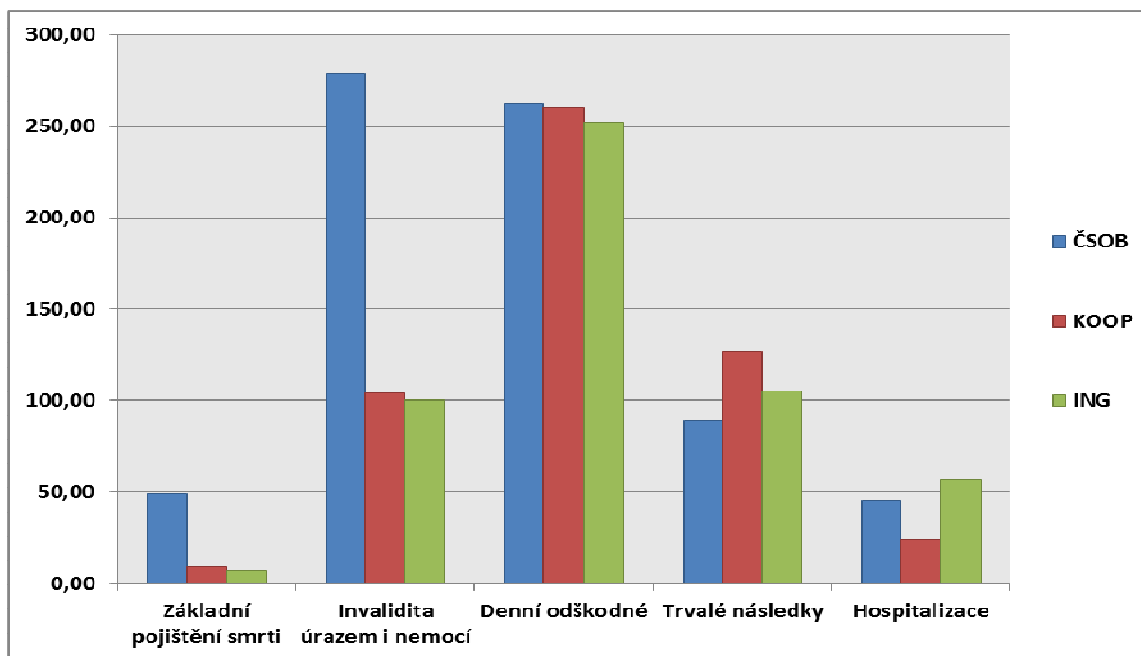
Graf 7: Výše minimálního měsíčního pojistného za pojistnou smlouvu⁷³

⁷³ Vlastní zpracování.

Výše minimálního pojistného je nejnižší u ING, poté následuje Kooperativa a ČSOB vychází jako nejdražší produkt. U Kooperativy a ING je dobré se zaměřit na rozdíly v zásadních parametrech pojistné smlouvy.

Graf 8: Vyčíslení jednotlivých životních rizik u jednotlivých pojišťoven, v CZK⁷⁴

Základní pojištění smrti je u ČSOB jednoznačně nejdražší variantou. I při velmi nízké výši rizika je patrný velký rozdíl. U pojišťoven Kooperativa a ING je pojistné téměř shodné. Rozdíl 2,- Kč na každých jeho pojištěných 100.000,- Kč není nijak podstatné, rozdíl je v maximální pojistné době u tohoto rizika, kdy u Kooperativy může být tento klient pojištěný až do věku 80 let, u ING do věku 75 let.

Pojištění pro případ invalidity zahrnuje u obou institucí všechny tři stupně možného postižení a jeho příčinou může být jak nemoc, tak úraz. Pojistná doba je u Kooperativy i ING shodná, tj. do 65 let věku. U Kooperativy může klient změnit připojištění pouze na největší stupeň postižení a pojistné tím snížit.

Trvalé následky se mohou u Kooperativy pojistit až do výše 4 milionu korun, u ING do 5 milionu korun, což nebude zřejmě nutné v našem případě. Progresivní plnění zahrnují v rámci plnění obě pojišťovny. U Kooperativy se jedná až o šestinásobek základní pojistné částky, u ING o čtyřnásobek v případě plnění pojistné

⁷⁴ Vlastní zpracování.

události. Maximální pojistná doba je u Kooperativy až do věku 80 let, u ING do 70 let. Celkově tedy vychází lépe zajištění rizika u Kooperativy. Měsíční rizikové pojistné je u Kooperativy dražší pouze o 21,- Kč, parametry pojištění jsou však celkově lepší.

Úrazové pojištění pro případ denního odškodného za následky úrazu je vyrovnané u obou pojišťoven. Pojistná doba je u Kooperativy do 80 let, u ING do 70 let..

Dávky za pobyt v nemocnici následkem nemoci i úrazu jsou o polovinu levnější u Kooperativy, navíc pojistná doba je zde až do 80 let, u ING do 70 let.

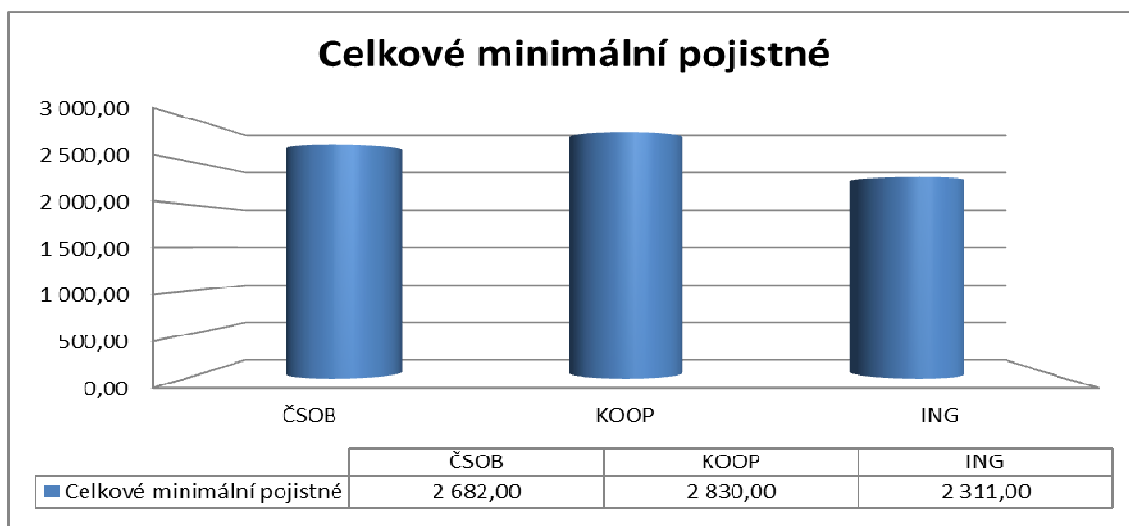
Celkově je vnímáno pojištění u Kooperativy jako produkt vhodný a variabilní. Pojistná doba je zde ve většině pojistných rizik možná do vyššího věku, trvalé následky mají možnost vyššího progresu, pojištění invalidity lze v případě potřeby změnit pouze na invaliditu 3. stupně.

Bonusový systém je nastavený u obou pojišťoven jinak, zde záleží na preferenci klienta, zda bude chtít využít bonusy na události spojené s invaliditou či smrtí nebo v případě ING pojišťovny využít prémie za bezeškový průběh denního odškodného či možnost získat až dvojnásobné plnění za dobu nezbytného léčení po úrazu, které předchází nutnost být do 24 hodin po úraze hospitalizován v nemocnici.

5.2 Modelový příklad 2

Tento klient patří do tříčlenné rodiny a má zájem si uzavřít životní pojištění pro sebe a svou dceru. Rodina splácí hypotéku ve výši 500.000,- Kč, a tak je důležité, zajistit si příjem pro sebe i své blízké pro případ neočekávané, nahodilé události., aby se rodině eliminovaly možné finanční problémy.

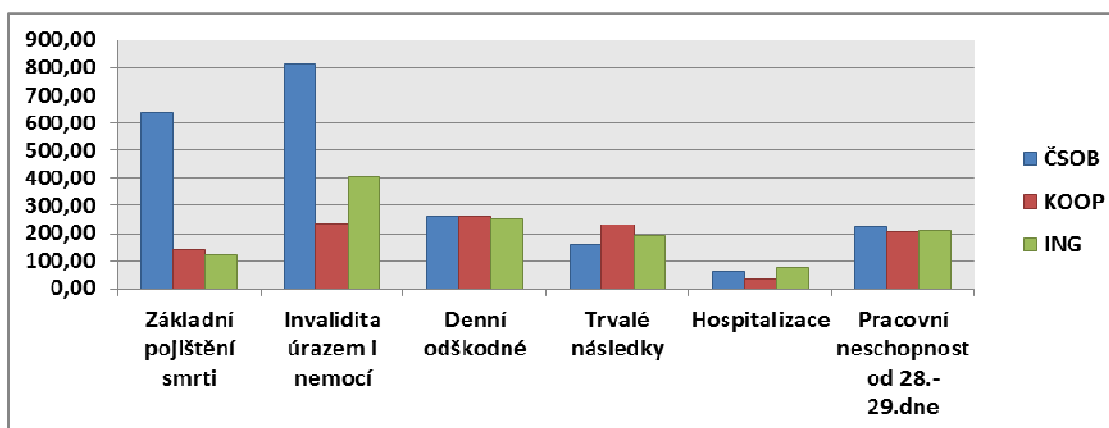
Graf 9: Výše minimálního měsíčního pojistného za pojistnou smlouvu⁷⁵

Nejlevněji zde vychází pojišťovna ING, s částkou minimálního měsíčního pojistného v součtu pro otce i dceru ve výši 2.311,- Kč. Jak je patrné v níže uvedených grafech, ING pojišťovna vychází u tohoto klienta výrazně nejlevněji, avšak v případě jeho dcery je pojištění nejdražší variantou, tím se cena zprůměruje a přiblíží konkurenčním pojišťovnám. Bude tedy pojištění u ING tím nejvhodnějším produktem?

⁷⁵ Vlastní zpracování.

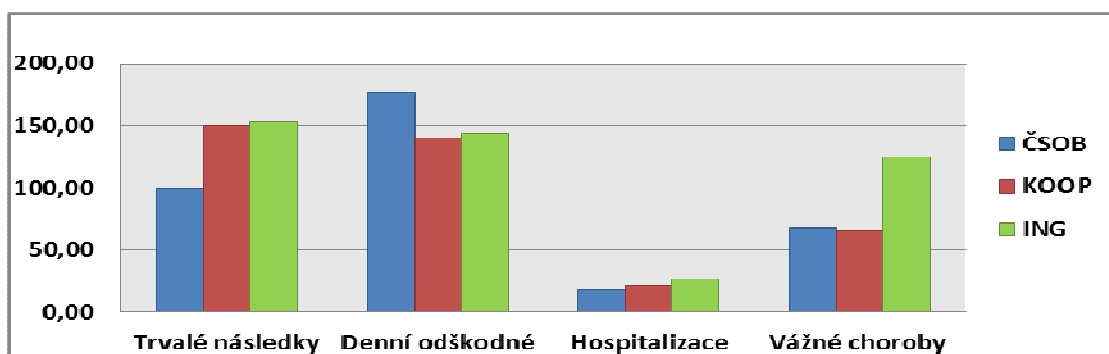
Graf 10: Vyčíslení jednotlivých životních rizik u jednotlivých pojišťoven, v CZK⁷⁶

Graf 11: Výše minimálního měsíčního pojistného za pojistnou smlouvu⁷⁷

Graf 12: Vyčíslení jednotlivých životních rizik u jednotlivých pojišťoven, v CZK⁷⁸

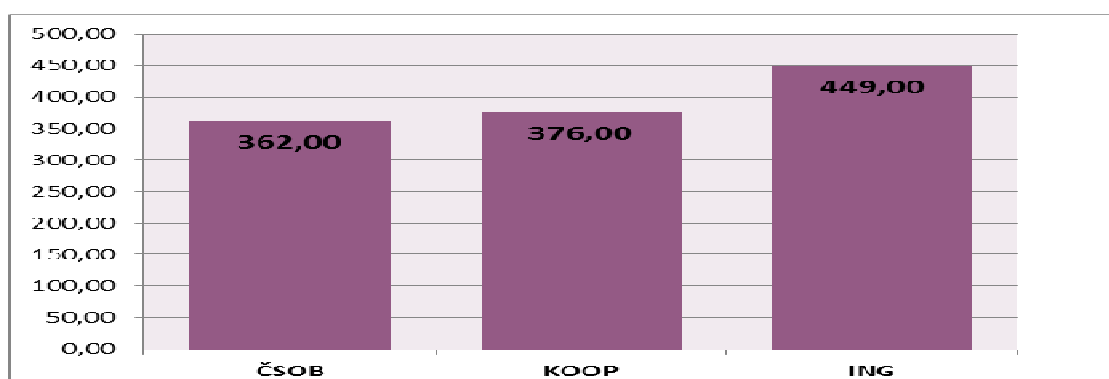

⁷⁶ Vlastní sestavení.

⁷⁷ Vlastní sestavení.

⁷⁸ Vlastní sestavení.

Graf 13: Výše minimálního měsíčního pojistného za pojistnou smlouvu⁷⁹

Základní pojištění smrti je u ING a Kooperativy téměř shodné. ČSOB zde až šestinásobně převyšuje částky konkurenčních společností. Při porovnávání ING a Kooperativy zde nacházíme rozdíl opět pouze v maximální možné pojistné době, která je u Kooperativy a ČSOB až do věku 80 let, u ING do věku 75 let.

Pojištění pro případ invalidity je opět výrazně nejdražší u ČSOB pojišťovny, ale je zde možnost, podobně jako u Kooperativy, sjednat invaliditu pouze 3. stupně, a tím výši pojistného výrazně snížit nebo zachovat invaliditu pro všechny stupně postižení a zkrátit dobu pojištění. Pokud zachováme invaliditu všech stupňů a snížíme věkovou hranici do 55 let, tzn. do doby, kdy bude rodina splácet úvěr, snížíme si cenu celkového pojistného o zhruba 400,- Kč.

Trvalé následky jsou u zde nejlevnější u ČSOB se čtyřnásobnou progresí. Maximální pojistná doba je u Kooperativy až do věku 80 let, u ING do 70 let a u ČSOB do 75 let.

Úrazové pojištění pro případ denního odškodného za následky úrazu je vyrovnané u všech pojišťoven. Pojistná doba je u Kooperativy do 80 let, u ING do 70 let, u ČSOB do 75 let.

Dávky za pobyt v nemocnici následkem nemoci i úrazu jsou nejlevnější u Kooperativy, nejdražší u ING, ale rozdíl mezi nejlevnější a nedražší variantou ve výši 44,- Kč. Pojistná doba je zde až do 80 let u Kooperativy, u ING do 70 let a u ČSOB do 75 let.

⁷⁹ Vlastní sestavení.

Pojištění pro případ pracovní neschopnosti se zde liší pouze nepatrně. U ČSOB a ING pojišťovny se plní od 29. dne pracovní neschopnosti, u Kooperativy od 28. dne. .

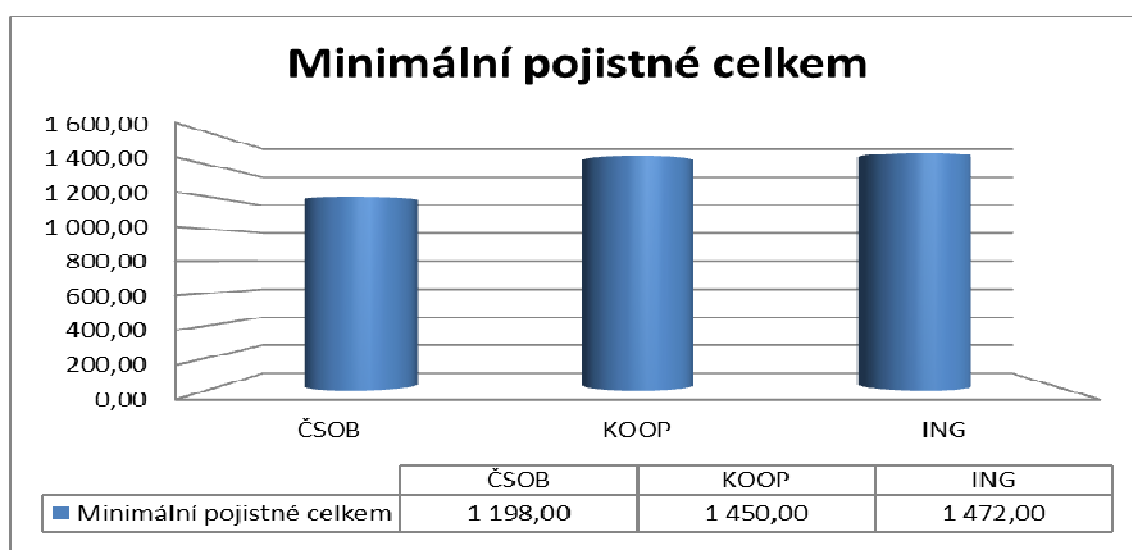
Jako nejlepší produkt pro rodinu je opět pojišťovna Kooperativa s celkovým měsíčním pojistným ve výši 2.830,- Kč. Na první pohled se jeví Kooperativa sice jako nejdražší produkt, ale vzhledem ke své variabilitě je vhodná k výběru. Pojištění rizik u dětí je možný až do věku 26 let, u pojištění rizik otce lze pojistná rizika upravovat podle potřeby. Celkové pojistné se může zlevnit tím, že se zkrátí doba pojištění u rizika invalidity a smrti na dobu nezbytně nutnou, v tomto příkladě určitě do doby splacení hypotéky, a tím dojde k výrazné úspoře. Pojistnou dobu lze zkrátit téměř u všech pojistných rizik. Riziko invalidity lze změnit pouze na nejvyšší stupeň s menší ochranou. To zůstává již na zvážení a na prioritách pana Rodinného.

Další, levnější variantou se zachováním původních hodnot je rozdělit pojištění klienta a jeho dcery zvlášť. Pro otce je vhodný produkt u ING pojišťovny a pro jeho dceru produkt u ČSOB, kde by hlavním pojištěním byl právě otec s pojistnou částkou smrti v minimální částce, tj. ve výši 10.000,- Kč, tím by byly zachovány potřebné podmínky k uzavření smlouvy. Celkové pojistné pro otce i dceru by se pak pohybovalo ve výši 2. 283,- Kč se zachováním maximálních možných plnění obou pojišťoven. Jelikož se řeší pojištění pro celou rodinu, je zde do budoucna prostor i pro manželku klienta, která se může přidružit jako další pojištěná osoba k již vzniklému pojištění klienta u ING pojišťovny, případně k produktu u ČSOB, podle toho, co bude aktuálně vycházet lépe.

5.3 Modelový příklad 3

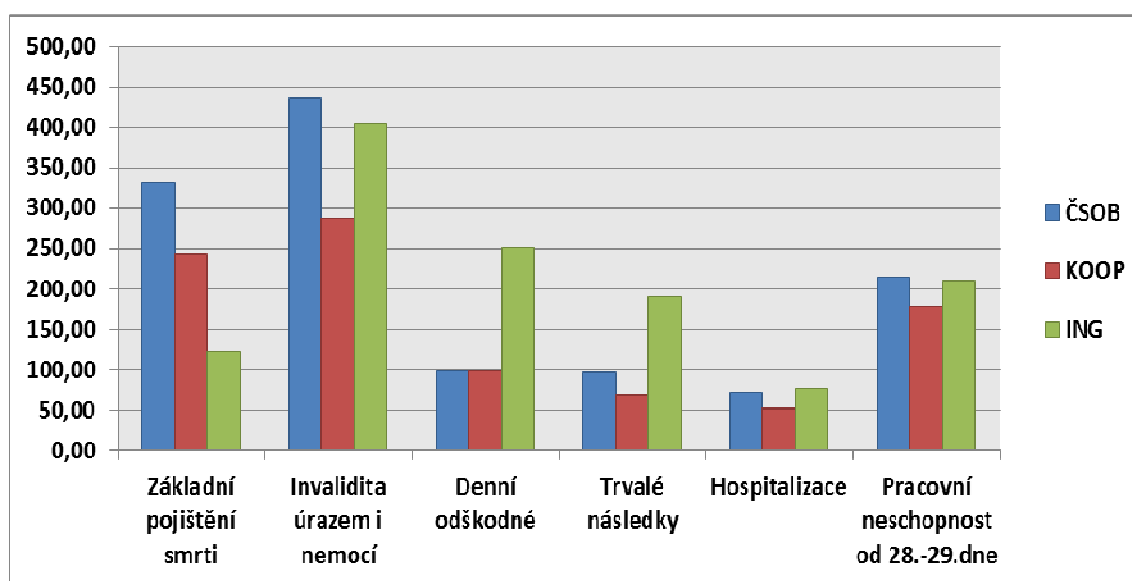
Tento klient má již děti odrostlé, nemá tudíž žádné závazky. Jeho zabezpečení životních rizik nemusí být již v tak vysokých pojistných částkách, ale rozhodně je vhodné se i v tomto věku připojistit. Cenová hladina minimálního pojistného by měla být spíše nižší, aby si klient mohl tvořit úspory, které budou doplňkem příjmu ze státního rozpočtu v důchodovém věku. Rozhodně není vhodné volit spoření v rámci pojistné smlouvy životního pojištění. Na trhu jsou produkty, které jsou přehlednější a méně nákladné, co se poplatků týče.

Graf 14: Výše minimálního měsíčního pojistného za pojistnou smlouvu

Výše minimálního pojistného je nejnižší u ČSOB, poté následuje Kooperativa a ihned za ní ING pojišťovna.

Graf 15: Vyčíslení jednotlivých životních rizik u jednotlivých pojišťoven, v CZK⁸⁰

U životních rizik klienta bude porovnávána cena za rizika s maximální možnou dobou pojištění u daného produktu. S přibývajícím věkem narůstá pravděpodobnost onemocnění, úrazu či smrti, tudíž je vhodné si pojistnou dobu zachovat do co nejvyššího věku. V modelovém příkladě je u všech institucí zvolena pojistná doba do 75 let, ale některá rizika mohou být pojištěna pouze do nižší věkové hranice. Je dobré mít na paměti, že smlouva se dá vypovědět dříve, ale prodloužit nikoliv.

Základní pojištění smrti je u ING nejlevnější, nejdražší u ČSOB. Pojistná doba je u ING a Kooperativy do 75 let a , u ČSOB do 70 let a u Kooperativy do 65 let.

Pojištění pro případ invalidity je nejlevnější u Kooperativy. Měsíční pojistné u ČSOB a ING vychází podobně. Pojistná doba je u všech tří pojišťoven shodná, tj. do 65 let věku.

Trvalé následky jsou nejdražší u ING. Kooperativa a ČSOB nabízí podobné pojistné. Maximální pojistná doba je u Kooperativy a ČSOB do 75 let, u ING do 70 let. S nejnižším pojistným, s nejvyšší progresí a delší pojistnou dobou zde boduje Kooperativa.

Úrazové pojištění pro případ denního odškodného za následky úrazu je vyrovnané ČSOB a Kooperativy, ING je výrazně nejdražší. Pojistná doba je u všech tří pojišťoven shodná.

⁸⁰ Vlastní zpracování.

Dávky za pobyt v nemocnici se moc neliší. Pojistná doba je zde u Kooperativy a ČSOB do 75 let, u ING do 65 let.

Pojištění pro případ pracovní neschopnosti vychází zhruba o 50,- Kč levněji než konkurence. Pojistná doba je u všech třech pojišťoven možná do 65 let.

V posledním modelovém není vhodné volit pojištění u ING, jelikož je zbytečně drahé a pojistná doba u jednotlivých rizik je nejnižší. Pokud by měla být vybrána pojišťovna a doporučena klientovi, vhodnou volbou by byla pojišťovna ČSOB. Kooperativa s ČSOB jsou poměrně vyrovnané, co se parametrů jednotlivých rizik týče, ale celkové minimální měsíční pojistné vychází o 252,- Kč levněji u ČSOB.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce byla analýza konkurenčních společností nabízejících životní pojištění. V teoretické části byla zmapována problematika životního pojištění se zaměřením na historii pojišťovnictví, význam a smysl životního pojištění, charakteristika a nabídka produktů na trhu. Dále zde byly uvedeny instituce na ochranu pojištěných a zmíněny možnosti při uplatňování daňových výhod plynoucích ze životního pojištění.

V praktické části byl řešen konkrétní výzkum. Nejdříve byla provedena komparace tří institucí a jejich produktů. Pro srovnání byly zvoleny pojišťovny ING, ČSOB a Kooperativa pro tři vybrané skupiny lidí. První skupinou byl mladý, svobodný muž ve věku 26 let, druhou skupinu tvořil muž ve věku 37 let spolu s dcerou, do třetí skupiny patřil muž ve věku 53 let. Na bázi modelových příkladů byla u každé skupiny navržena konkrétní data, se kterými se dále pracovalo. Z nastavených životních rizik byla pomocí webových kalkulátorů společnosti ZFP Group utvořena produktová nabídka. Obsahem této nabídky byl souhrn jednotlivých rizik s rozpisem kalkulace související s pojištěním daného rizika, dále doba platnosti pojištění jednotlivých rizik a nakonec vyčíslení celkové výše minimálního měsíčního pojistného. Pro všechny tři pojišťovny byly pojistné částky nastaveny naprosto shodně, lišily se vždy jen výběrem modelové skupiny. Na základě těchto kalkulací a podrobnějších rozborů v kapitole číslo 6 byla doporučena pro první dvě skupiny pojišťovna Kooperativa, u poslední skupiny pojišťovna ČSOB.

Po podrobném porovnávání jednotlivých produktů je zřejmé, že každá pojišťovna ve svém portfoliu nabízí jiné variace pojištění, proto vždy velmi záleží na konkrétních požadavcích a potřebách daného klienta. Před uzavřením pojistné smlouvy by si měl klient nejdříve ujasnit, co očekává od životního pojištění a jaké by si představoval limity plnění. Následně by si měl udělat finanční průzkum trhu, aby získal přehled o aktuálně prodávaných produktech nebo tento krok přenechat finančnímu specialistovi. Rozhodně by neměl přistupovat k podpisu smlouvy bez informací a podrobné analýzy svých potřeb. Jak již název „Životní pojištění“ napovídá, jedná se skutečně o pojištění, které by mělo být sestavené na celý život s možností variabilních změn podle situace, ve které se klient momentálně nachází.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje

1. DAŇHEL, J. *Pojistná teorie*. 2.vyd. Praha : Professional Publishing, 2006. 332 s. ISBN 80-86946-00-2.
2. DUCHÁČKOVÁ, E. DAŇHEL, J. *Teorie pojistných trhů*. 1. vyd. Praha : Professional Publishing, 2010. 224 s. ISBN 978-80-7431-015-7.
3. ČEJKOVÁ, V. *Pojistný trh*. Praha : Grada Publishing, 2010. 120 s. ISBN 80-247-0137-5.
4. ČEJKOVÁ, V., ŠEDOVÁ, J., ČAPKOVÁ, D. *Pojišťovnictví*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2001. 177 s. ISBN 80-210-2574-8.
5. DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. Praha : Ekopress, 2009. 224 s. ISBN 978-80-86929-51-4.
6. Kolektiv autorů. *Životní pojištění*. 1. vyd. Praha.: GRADA Publishing, 2002. 104 s. ISBN 80-247-0146-4.
7. MAJTÁNOVÁ, A., DAŇHEL, J., DUCHÁČKOVÁ, E., KAFKOVÁ, *Pojišťovnictvo Teória a prax*. Praha : Ekopress, 2006. 288 s. ISBN 80-86929-19-1.
8. MARVAN, M., CHALOUPECKÝ, J. *Dějiny pojišťovnictví v Československu 2. díl*. Praha : Česká pojišťovna a.s., 1993. 426 s. ISBN 80-88739-01-2.
9. SMRČKA, L. *Osobní a rodinné finance*. Professional Publishing, 2007. 260 s. ISBN 978-80-86946-41-2.
10. ŠÍDLO, D. *Život jako riziko aneb Zásady pojišťování životních rizik*. Praha : Aladin Agency a Ing. Dušan Šídlo, 2010. 192 s. ISBN 978-80-904345-1-6.

Elektronické zdroje

1. *Daňové výhody* [online]. 2014 [cit. 2012-02-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.flex-consulting.cz/sluzby/danove-vyhody/>>.
2. *Historie pojišťovnictví, jeho vývoj a význam* [online]. 2014 [cit. 2014-01-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.financni.vzdelavani.cz/webmagazine/page.asp?idk=394>>.
3. *Historie pojišťovnictví* [online]. 2014 [cit. 2014-01-05]. Dostupné z WWW: <http://www.aquelcredit.cz/1500/Historie_pojistovnictvi.pdf>.
4. *Informační systém o průměrném výdělku* [online]. 2014 [cit. 2012-03-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.ispv.cz>> společnosti [online]. 2014 [cit. 2012-03-13]. Dostupné z WWW: <<http://www.zfpa.cz/o-spolecnosti>>.
5. *Pět daňových výhod příspěvků zaměstnavatele na "životko"* [online]. 2014 [cit. 2012-01-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.penizenavic.cz/clanky/pet-danovych-vyhod-prispevku-zamestnavatele-na-zivotko-a-penzijko>>.
6. *Profile* [online]. 2014 [cit. 2012-03-1]. Dostupné z WWW: <<http://www.vig.com/en/vig/group/profile.html>>.
7. *Společnost ZFP Group extranet* [online]. 2014 [cit. 2012-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://extranet.zfpakademie.cz/Default.aspx?action=prispevek&id=4777>>.
8. *Statistika – vývoj pojistného trhu* [online]. 2014 [cit. 2012-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.cap.cz/statistics.aspx>>

9. *Základní informace* [online]. 2014 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.koop.cz/o-nas/zakladni-informace>>.

Seznam legislativních zdrojů

- ČESKO. *Zákon č. 277/2009 Sb. o pojišťovnictví* [online]. 2014. Dostupné z WWW: <<http://zakony-online.cz/?s126&q126=all>>.

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam tabulek

- Tab. 1 – Statistika vývoje pojistného trhu v ČR – srovnání let 2013 a 2012
- Tab. 2: Počet pojišťoven v letech 1991 – 2000
- Tab. 3: Prvních 10 pojišťoven v ČR podle předepsaného pojistného za rok 2000
- Tab. 4: Výše roční daňové úspory u životního pojištění
- Tab. 5: Předepsané smluvní pojistné podle objemu celkem za životní i neživotní pojištění za období leden – prosinec r. 2013
- Tab. 6: Předepsané smluvní pojistné životního pojištění podle objemu za období leden – prosinec r. 2013
- Tab. 7: Celkové předepsané pojistné v letech 2006-2013 /v tis.Kč/
- Tab. 8: Základní vlastnosti a možná připojištění, která lze sjednat u produktu Perspektiva
- Tab. 9: Základní vlastnosti a možná připojištění pro děti v produktu Perspektiva
- Tab. 6: Předepsané smluvní pojistné životního pojištění podle objemu za období leden – prosinec r. 2013
- Tab. 11: Základní vlastnosti a možná připojištění, která lze sjednat u produktu ING Život plus
- Tab. 12: Základní vlastnosti a možná připojištění pro děti v produktu ING Život plus
- Tab. 13: Předepsané smluvní pojistné životního pojištění podle objemu za období leden – prosinec r. 2013

Tab. 14: Základní vlastnosti a možná připojištění, která lze sjednat u produktu ČSOB Život plus

Tab. 15: Základní vlastnosti a možná připojištění pro děti v produktu ČSOB Život plus

Tab. 16: Hrubý měsíční plat obyvatelstva České republiky podle věku

Tab. 17: Kalkulace měsíčního pojistného u jednotlivých pojišťoven

Tab. 18: Kalkulace měsíčního pojistného u jednotlivých pojišťoven

Tab. 19: Poměr mezi čistým měsíčním příjmem od zaměstnavatele a celkovým příjmem v době pracovní neschopnosti

Tab. 20: Kalkulace měsíčního pojistného u jednotlivých pojišťoven pro dceru

Tab. 21: Kalkulace měsíčního pojistného u jednotlivých pojišťoven

Seznam grafů

Graf 1: Tržní podíl největších pojišťoven na českém trhu k datu prosinec r. 2013

Graf 2: Tržní podíl největších pojišťoven na českém trhu k datu prosinec r. 2013

Graf 3: Tržní podíl největších pojišťoven na českém trhu k datu prosinec r. 2013

Graf 4: Tržní podíl největších pojišťoven na českém trhu k datu prosinec r. 2013

Graf 5: Počet obyvatel na trhu rozdělených podle věku

Graf 6: Hrubý měsíční plat obyvatelstva České republiky podle věku

Graf 7: Výše minimálního měsíčního pojistného za pojistnou smlouvu

Graf 8: Vyčíslení jednotlivých životních rizik u jednotlivých pojišťoven, v CZK

Graf 9: Výše minimálního měsíčního pojistného za pojistnou smlouvu

Graf 10: Vyčíslení jednotlivých životních rizik u jednotlivých pojišťoven, v CZK

Graf 11: Výše minimálního měsíčního pojistného za pojistnou smlouvu

Graf 12: Vyčíslení jednotlivých životních rizik u jednotlivých pojišťoven, v CZK

Graf 13: Výše minimálního měsíčního pojistného za pojistnou smlouvu

Graf 14: Výše minimálního měsíčního pojistného za pojistnou smlouvu

Graf 15: Vyčíslení jednotlivých životních rizik u jednotlivých pojišťoven, v CZK